

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

**PROJEKTAS „SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO SISTEMOS PLĖTRA SUTEIKIANT
BESIMOKANTIEMS ASMENIMS BENDRĄSIAS IR PAGRINDINES KOMPETENCIJAS“,
PROJEKTO NR. 09.4.2-ESFA-V-715-01-0002**

**SUAUGUSIŲJŲ BENDRŲJŲ IR PAGRINDINIŲ KOMPETENCIJŲ MOKYMŲ
ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO PASLAUGŲ
PIRKIMO SUTARTIS**

2023 m. gegužės 2 d. Nr. BK9-112
Vilnius

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras, juridinio asmens kodas 193135687, Viršuliškių g. 103, LT- 05115 Vilnius, duomenys apie įstaigą kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, (toliau – Užsakovas), atstovaujamas direktoriaus , veikiančio pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2023 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-10 patvirtintus Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro nuostatus, ir

UAB Funkcinio judėjimo centras, juridinio asmens kodas 304730409, J. Baltrušaičio g. 11 – 119, duomenys apie įmonę kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, (toliau – Tiekėjas), atstovaujama direktoriaus , veikiančio pagal įstaigos nuostatus, toliau kartu šioje paslaugų sutartyje vadinami „Šalimis“, o kiekvienas atskirai – „Šalimi“, sudarė šią paslaugų pirkimo sutartį, toliau vadinamą „Sutartimi“, ir susitarė dėl toliau išvardintų sąlygų.

1. Pagrindinės Sutarties sąvokos

- 1.1. **Paslaugos** – šios Sutarties 3.1 punkte nurodytos paslaugos.
- 1.2. **Paslaugų atlikimo terminas** – tai Sutarties 7 straipsnyje nurodytas terminas, iki kurio Tiekėjas privalo įvykdyti visus savo įsipareigojimus, numatytus šioje Sutartyje bei Techninėje specifikacijoje (Sutarties 1 priede).
- 1.3. **Projektas** – projektas „Suaugusiųjų švietimo sistemos plėtra suteikiant besimokantiems asmenims bendrąsias ir pagrindines kompetencijas“, projekto Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-01-0002.
- 1.4. **Tiekėjo pasiūlymas** – Tiekėjo raštu pateiktų dokumentų ir duomenų visuma, įskaitant, bet neapsiribojant pasiūlymo kaina, aprašymais, paaiškinimais, patikslinimais ir kitais dokumentais / duomenimis, kuria siūloma teikti Paslaugas pagal Užsakovo nustatytas Pirkimo sąlygas.
- 1.5. **Pirkimas** – Užsakovo organizuotas viešasis paslaugų pirkimas, siekiant sudaryti paslaugų teikimo sutartį.
- 1.6. **Pirkimo sąlygos** – Užsakovo vykdytų Pirkimo procedūrų metu pateiktų dokumentų visuma, kuriais vadovaujantis Tiekėjas pateikė pasiūlymą.
- 1.7. **Specialistas** – Tiekėjo pasiūlyme nurodytas fizinis asmuo, kuris Tiekėjo pasitelkiamas atlikti Sutartyje nurodytas Paslaugas.
- 1.8. **Subtiekėjas / subteikėjas** – Tiekėjo pasiūlyme nurodytas juridinis arba fizinis asmuo, kuris Tiekėjo pasitelkiamas atlikti Sutartyje nurodytas Paslaugas.
- 1.9. **Techninė specifikacija** – dokumentas, kuriame nustatytos Paslaugų techninės charakteristikos (Sutarties 1 priedas).

2. Sutarties aiškinimas

2.1. Jei Sutarties dokumentai nenustato kitaip, Sutarties tekstas turi būti suprantamas taikant šias pagrindines aiškinimo taisykles:

2.1.1. Sutarties tekste vienaskaita pateikti žodžiai gali turėti daugiskaitos reikšmę, ir atvirkščiai, jei kontekstas nereikalauja kitaip;

2.1.2. Jei suma skaičiais neatitinka sumos žodžiais, teisinga laikoma suma žodžiais. Jei mokėjimo valiutos pavadinimo trumpinys neatitinka mokėjimo valiutos pilno pavadinimo žodžiais, teisingu laikomas valiutos pilnas pavadinimas žodžiais;

2.1.3. Žodžiai „susitarti“, „susitarė“, „susitarimas“ visuomet reiškia, kad atitinkamas susitarimas Šalių turi būti įformintas raštu;

2.1.4. „Raštu“ reiškia visas šios Sutarties dokumentuose nustatytas taisykles, taip pat bet kurios Šalies sudarytus popierinius ir (arba) elektroninius dokumentus bei bet kokius Sutartyje nurodytomis komunikacijos priemonėmis kitai Šaliai pateiktus pranešimus;

2.1.5. Visos šioje Sutartyje vartojamos sąvokos ir terminai turi bendrinę reikšmę arba artimiausią Sutarties pobūdžiui specialiąją reikšmę, jei Sutartyje nėra nustatyta ir paaiškinta kitokia jų reikšmė.

3. Sutarties dalykas

3.1. ***Sutarties dalykas yra suaugusiųjų bendrųjų ir pagrindinių kompetencijų mokymų organizavimo ir vykdymo paslaugos (Sveikatingumo mokymai psichikos sveikatos gerinimui)*** (toliau – Paslaugos arba Mokymai), kurios nurodytos Sutarties 1 priedo Techninėje specifikacijoje.

3.2. Tiekėjas įsipareigoja teikti Sutarties 3.1 punkte nurodytas Paslaugas pagal Sutartyje išdėstytas sąlygas ir Sutarties 1 priede nurodytą Techninę specifikaciją, o Užsakovas įsipareigoja priimti kokybiškai suteiktas Paslaugas ir sumokėti už jas Sutartyje nustatyta tvarka ir terminais.

4. Tiekėjo teisės ir pareigos

4.1. Tiekėjas įsipareigoja:

4.1.1. tinkamai ir sąžiningai vykdyti Sutartį;

4.1.2. atlikti Sutartyje nurodytus įsipareigojimus, vadovaujantis nustatytais sąlygomis, terminais ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais;

4.1.3. teikti Paslaugas Užsakovui pagal Sutartį ir Užsakovo pateiktus užsakymus savo rizika bei sąskaita kaip įmanoma rūpestingai, kokybiškai bei efektyviai, įskaitant, bet neapsiribojant, Paslaugų teikimą pagal geriausius visuotinai pripažįstamus profesinius, techninius standartus ir praktiką, panaudodamas visus reikiamus įgūdžius, žinias ir atsižvelgdamas į kitus Šalių bendrai aptartus tikslus ir vadovaudamasis Užsakovo rašytiniais nurodymais;

4.1.4. priimdamas sprendimus, teikdamas pritarimus arba suderinimus, veikti profesionaliai, sąžiningai, teisingai ir nešališkai;

4.1.5. nedelsdamas raštu informuoti Užsakovą apie bet kokias aplinkybes, kurios trukdo ar gali sutrukdyti Tiekėjui vykdyti ir (ar) užbaigti Paslaugų teikimą nustatytais terminais ir tvarka;

4.1.6. užtikrinti iš Užsakovo Sutarties vykdymo metu gautos ir su Sutarties vykdymu susijusios informacijos konfidencialumą ir apsaugą;

4.1.7. pateikti visus dokumentus, numatytus Techninėje specifikacijoje, ir konsultuoti Užsakovą kitais, su Tiekėjo sutartiniais įsipareigojimais susijusiais, klausimais;

4.1.8. užtikrinti, kad Sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpį Tiekėjo specialistai turėtų reikiamą kvalifikaciją ir patirtį, reikalingas Paslaugoms teikti;

4.1.9. Tiekėjas patvirtina, kad Sutarties sudarymo metu jis, įskaitant jo darbuotojus, turi teisę verstis šių Paslaugų teikimu, ir užtikrina, kad tai patvirtinantys dokumentai galios visą Sutarties galiojimo laikotarpį. Jeigu tiekėjo kvalifikacija dėl teisės verstis atitinkama veikla nebuvo tikrinama arba tikrinama ne visa apimtimi, tiekėjas perkančiajai organizacijai įsipareigoja, kad pirkimo sutartį vykdys tik tokią teisę turintys asmenys;

4.1.10. garantuoti teikiamų Paslaugų kokybę ir jų atitikimą Užsakovo reikalavimams. Nedelsiant po Užsakovo rašytinio reikalavimo gavimo ar Tiekėjo iniciatyva, nušalinti nuo Paslaugų teikimo kiekvieną

Tiekėją atstovaujantį asmenį, kuris, dėl netinkamos kvalifikacijos ir (ar) kitu būdu trukdo Tiekėjui laiku ir (ar) kokybiškai įvykdyti Sutarties sąlygas, savo veiksmais sąlygoja arba realiai gali sąlygoti žalos Užsakovui atsiradimą, arba sukelia ar realiai gali sukelti kitas neigiamas pasekmes Užsakovui ir (ar) tretiesiems asmenims;

4.1.11. aprūpinti savo darbuotojus reikiama įranga, siekdamas efektyviai ir tinkamai suteikti Paslaugas;

4.1.12. užtikrinti saugos darbe, priešgaisrinės saugos, aplinkos apsaugos bei kitų teisės aktų nustatytą reikalavimų, taikomų teikiant Paslaugas, laikymąsi (jei taikoma);

4.1.13. vykdyti Užsakovo teisėtus nurodymus, atsižvelgti į Sutarties vykdymo metu Užsakovo pateiktas pastabas, papildomą informaciją, jei jos bus teikiamos;

4.1.14. bendradarbiauti su Užsakovu tam, kad teiktų informaciją, kurios pastarasis gali pagrįstai reikalauti tam, kad būtų galima vykdyti Sutartį;

4.1.15. laikytis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) bei kitų su sutartinių įsipareigojimų vykdymu susijusių Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų nuostatų ir užtikrinti, kad Tiekėjo specialistai, darbuotojai ir atstovai jų laikytųsi. Tiekėjas garantuoja Užsakovui ir (ar) tretiesiems asmenims nuostolių atlyginimą, jei Tiekėjas ar jo specialistai, darbuotojai, atstovai nesilaikytų Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų reikalavimų ir dėl to Užsakovui ir (ar) tretiesiems asmenims būtų pateikti kokie nors reikalavimai ar pradėti procesiniai veiksmai;

4.1.16. imtis visų priemonių, kad nekiltų ar nesitęstų situacija, galinti pakenkti nešališkam ir objektyviam Sutarties vykdymui, kad nebūtų sudaromos sąlygos galimiems interesų konflikto šaltiniams.

4.1.17. Sutarties vykdymo metu sužinotus/gautus asmens duomenis Tiekėjas įsipareigoja tvarkyti tik šios sutarties vykdymo tikslu, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais dėl asmens duomenų teisinės apsaugos.

4.1.18. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, numatytus Sutartyje ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

4.2. Tiekėjas turi teisę:

4.2.1. gauti apmokėjimą už Paslaugas su sąlyga, kad jis tinkamai vykdo šią Sutartį;

4.2.2. kitas teises, nurodytas šioje Sutartyje ir galiojančiuose Lietuvos Respublikoje teisės aktuose.

5. Užsakovo teisės ir pareigos

5.1. Užsakovas įsipareigoja:

5.1.1. tinkamai ir sąžiningai vykdyti Sutartį;

5.1.2. priimti suteiktas Paslaugas, jeigu jos atitinka Sutartyje nustatytus reikalavimus Paslaugoms;

5.1.3. Tiekėjui tinkamai įvykdžius įsipareigojimus pagal Sutartį, sumokėti Tiekėjui už Sutartyje nustatytą tvarką ir terminais suteiktas Paslaugas pagal šios Sutarties sąlygas;

5.1.4. suteikti Tiekėjui Sutarties vykdymui pagrįstai reikalingą informaciją ir (ar) dokumentaciją, esančią jo dispozicijoje;

5.1.5. bendradarbiauti su Tiekėju tam, kad teiktų informaciją, kurios pastarasis gali pagrįstai reikalauti tam, kad būtų galima tinkamai vykdyti Sutartį;

5.1.6. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, numatytus Sutartyje ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

5.2. Užsakovas turi teisę:

5.2.1. be atskiros pranešimo atlikti bet kokius patikrinimus, kurie Užsakovui atrodo reikalingi.

5.2.2. Paslaugų teikimo metu raštu pateikto ir motyvuoto prašymo pagrindu reikalauti Tiekėjo pasitelkto subteikėjo / subteikėjo arba specialisto pakeitimo, jei mano, kad šis asmuo nėra stropus ar netinkamai vykdo pareigas;

5.2.3. duoti nurodymus ir pateikti papildomus dokumentus ar instrukcijas, jei tai būtina tinkamam Sutarties įvykdymui;

5.2.4. teikti pastabas, susijusias su Tiekėjo teikiamomis Paslaugomis ir jų kokybe, į kurias Tiekėjas privalo atsižvelgti;

5.2.5. kitas teises, nurodytas šioje Sutartyje ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

6. Sutarties kaina (kainodaros taisyklės) ir mokėjimo sąlygos

6.1. Sutarties preliminarinė kaina yra 29.040,00 EUR su PVM (dvidešimt devyni tūkstančiai keturiasdešimt EUR 00 EUR ct.).

6.2. Šiai sutarčiai taikomas fiksuoto įkainio kainodara. Įkainiai nurodyti šios Sutarties 2 priede. Paslaugų galutinė kaina priklausys nuo faktiškai įvykdytų mokymų, atitinkančių Sutarties reikalavimus.

6.3. Kaina / įkainis Sutarties galiojimo laikotarpiu nekeičiama (s), išskyrus:

6.3.1. Padidėjus arba sumažėjus pridėtinės vertės mokesčio tarifui, įkainis su PVM atitinkamai didinama(s) arba mažinama(s): įkainis be PVM nesikeičia ir jam taikomas PVM sąskaitos faktūros išrašymo metu galiojantis PVM tarifas. Kaina / įkainis atitinkamai perskaičiuojama (s) per 1 (vieną) darbo dieną po atitinkamo teisės akto paskelbimo „Teisės aktų registre“, tačiau jeigu pačiame teisės akte numatyta vėlesnė įsigaliojimo data, tokiu atveju per 1 (vieną) darbo dieną po atitinkamo teisės akto įsigaliojimo datos. Pridėtinės vertės mokestis mokamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymu. Punktas taikomas, jeigu Paslaugų teikėjas pasiūlyme kainą nurodė su PVM.

6.3.2. Pasikeitus rinkos sąlygoms, taip pat susiklosčius kitoms objektyvioms aplinkybėms, Paslaugų kaina/įkainis gali būti mažinama esant abipusiam Šalių susitarimui.

6.3.3. Užsakovas iki galutinio Paslaugų suteikimo gali atsisakyti bet kurios Paslaugos, nurodytos Sutarties 3.1 punkte, jeigu vykdant Sutartį atsirado aplinkybių, kurių nebuvo iš anksto galima numatyti, įskaitant, bet neapsiribojant:

6.3.3.1. atsisakomos Paslaugos tapo Užsakovui nebereikalingos;

6.3.3.2. nėra lėšų apmokėti;

6.3.3.3. valdžios institucijų veiksmai (naujų Lietuvos Respublikos įstatymų įsigaliojimą ir galiojančių Lietuvos Respublikos įstatymų panaikinimą arba pakeitimus, arba tokių Lietuvos Respublikos įstatymų teisinio ar oficialaus išaiškinimo, padaromo vyriausybinių institucijų ar teismo, ir turinčio įtakos Tiekėjo prievolių vykdymui, kt.).

6.3.4. Atsisakomų Paslaugų kainos nustatymas:

6.3.4.1. atsisakomų Paslaugų kaina nustatoma, vadovaujantis Sutarties 6.2 punktu;

6.3.4.2. Paslaugų kainos perskaičiavimas įforminamas Šalių rašytiniu susitarimu.

6.3.5. Bet kuri Sutarties šalis Sutarties galiojimo metu turi teisę inicijuoti Sutartyje numatytų įkainių perskaičiavimą (keitimą) ne anksčiau kaip po 6 (šešių) mėnesių nuo Sutarties sudarymo dienos (*jeigu perskaičiavimas jau buvo atliktas – nuo paskutinio perskaičiavimo pagal šį punktą dienos*), jeigu Vartojimo prekių ir paslaugų kainų pokytis (k), apskaičiuotas kaip nustatyta 6.3.5.3. punkte, viršija 10 procentų. Atlikdamos perskaičiavimą Šalys vadovaujasi Lietuvos Statistikos Departamento viešai Oficialiosios statistikos portale paskelbtais Rodiklių duomenų bazės duomenimis, iš kitos Šalies nereikalaudamos pateikti oficialaus Lietuvos Statistikos Departamento ar kitos institucijos išduoto dokumento ar patvirtinimo.

6.3.5.1. Šalys privalo Susitarime nurodyti indekso reikšmę laikotarpio pradžioje ir jos nustatymo datą, indekso reikšmę laikotarpio pabaigoje ir jos nustatymo datą, kainų pokytį (k), perskaičiuotus įkainius, perskaičiuotą pradinės sutarties vertę.

6.3.5.2. Perskaičiuotieji įkainiai taikomi užsakymams, pateiktiems po to, kai Šalys sudaro susitarimą dėl įkainių perskaičiavimo.

6.3.5.3. Nauji įkainiai apskaičiuojami pagal formulę:

$$a_1 = a + \left(\frac{k}{100} \times a \right), \text{ kur}$$

a – įkainis (Eur be PVM)) (jei jis jau buvo perskaičiuotas, tai po paskutinio perskaičiavimo).

a₁ – perskaičiuotas (pakeistas) įkainis (Eur be PVM)

k – Pagal vartotojų kainų indeksą (*pasirenkamas bendras „Vartojimo prekės ir paslaugos“*) apskaičiuotas Vartojimo prekių ir paslaugų kainų pokytis (padidėjimas arba sumažėjimas) (%). „k“ reikšmė skaičiuojama pagal formulę:

$$k = \frac{Ind_{naujausias}}{Ind_{pradžia}} \times 100 - 100, (\text{proc.}) \text{ kur}$$

Ind_{naujausias} – kreipimosi dėl kainos perskaičiavimo išsiuntimo kitai šaliai datą naujausias paskelbtas vartojimo prekių ir paslaugų indeksas (*pasirenkamas bendras „Vartojimo prekės ir paslaugos“*).

Ind_{pradžia} – laikotarpio pradžios datos (mėnesio) vartojimo prekių ir paslaugų indeksas (*pasirenkamas bendras „Vartojimo prekės ir paslaugos“ indeksas*). Pirmojo perskaičiavimo atveju laikotarpio pradžia yra Sutarties sudarymo diena. Antrojo ir vėlesnių perskaičiavimų atveju laikotarpio pradžia (mėnuo) yra paskutinio perskaičiavimo metu naudotos paskelbto atitinkamo indekso reikšmės mėnuo.

6.3.5.4. Skaičiavimams indeksų reikšmės imamos keturių skaitmenų po kablelio tikslumu. Apskaičiuotas pokytis (k) tolimesniems skaičiavimams naudojamas suapvalinus iki vieno (Lietuvos Statistikos Departamentas pokyčius skelbia apvalindamas iki vieno skaitmens po kablelio) skaitmens po kablelio, o apskaičiuotas įkainis „a“ suapvalinamas iki dviejų skaitmenų po kablelio.

6.3.5.5. Vėlesnis kainų arba įkainių perskaičiavimas negali apimti laikotarpio, už kurį jau buvo atliktas perskaičiavimas.

6.4. Į kainą / įkainį įeina visi mokesčiai ir visos kitos Tiekėjo tiesioginės ir netiesioginės išlaidos, apimančios viską, ko reikia visiškam ir tinkamam Sutarties įvykdymui, įskaitant, bet neapsiribojant:

6.4.1. išlaidas, susijusias su Sutartyje ir Techninėje specifikacijoje numatytų įsipareigojimų vykdymu;

6.4.2. apsirūpinimo įrankiais, mokymo priemonėmis, reikalingais Paslaugoms teikti;

6.4.3. visas su dokumentų, numatytų Techninėje specifikacijoje, rengimu, derinimu ir pateikimu susijusias išlaidas;

6.4.4. šios Sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, įskaitant, bet neapsiribojant sąskaitų faktūrų ir kitų mokėjimo dokumentų pateikimo išlaidas;

6.4.5. specialistų ir subteikėjų / subteikėjų transporto ir apgyvendinimo išlaidas (jei bus);

6.4.6. kitas su Paslaugų teikimu susijusias išlaidas.

6.5. Apmokėjimo sąlygos ir terminai:

6.5.1. Po mokymų pravedimo kiekvienai grupei Užsakovas sumoka Tiekėjui už tinkamas ir kokybiškas faktiškai suteiktas Paslaugas per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo Paslaugų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo tarp Šalių ir teisingos sąskaitos - faktūros už suteiktas Paslaugas pateikimo Užsakovui dienos¹.

6.5.2. Tais atvejais, kai yra objektyviai pagrįsta (pvz., vėluoja finansavimas iš biudžeto ar ES paramą administruojančios institucijos vėluoja pervesti lėšas, ar pan.), mokėjimas gali būti atidedamas, vėlavimo laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų nuo Paslaugų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo tarp Šalių ir teisingos sąskaitos - faktūros už suteiktas Paslaugas pateikimo Užsakovui dienos.

6.5.3. Pridėtinės vertės mokesčio sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros, kreditiniai ir debetiniai dokumentai turi būti teikiami tik elektroniniu būdu. Elektroninės sąskaitos faktūros, atitinkančios Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, kurio nuoroda paskelbta 2017 m. spalio 16 d. Komisijos vykdymo sprendime (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašą paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES (OL 2017 L 266, p. 19) (toliau – Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartas), teikiamos tiekėjo pasirinktomis priemonėmis. Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standarto neatitinkančios elektroninės sąskaitos faktūros gali būti teikiamos tik naudojantis informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis. Užsakovas elektronines sąskaitas faktūras priima ir apdoroja naudodamasi informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis, išskyrus Viešųjų pirkimų įstatymo 22 straipsnio 12 dalyje nustatytus atvejus;

6.5.4. Mokėjimai atliekami Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta.

6.5.5. Užsakovas už Paslaugas Tiekėjui atsiskaito mokėjimo pavedimu į Tiekėjo pateiktoje sąskaitoje nurodytą banko sąskaitą.

6.5.6. Apmokėjimas pagal šią Sutartį laikomas įvykdytu, kai pinigai pervedami iš Užsakovo sąskaitos.

6.5.7. Paslaugų priėmimo-perdavimo aktą ir sąskaitą faktūrą po mokymų pabaigos Tiekėjas gali pateikti tik pateikęs ir su Užsakovu suderinęs dokumentus, numatytus Techninėje specifikacijoje.

¹ Paslaugų teikėjas sąskaitą – faktūrą turi pateikti naudojantis informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis. Tiekėjas, pateikdamas sąskaitą – faktūrą naudojantis informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis, prisiima riziką dėl papildomos kainos ir apmoka ją savo sąskaita.

7. Atlikimo terminai ir perdavimo tvarka

7.1. Paslaugų teikimo pradžia – Sutarties įsigaliojimo diena.

7.2. Šalys susitaria, kad šios Sutarties 3.1 punkte nurodytas Paslaugas Tiekėjas suteiks **iki 2023 m. rugpjūčio 31 d.**

7.3. Mokymų pabaigimu laikoma paslaugų priėmimo-perdavimo akto ir sąskaitos faktūros pateikimo Perkančiajai organizacijai diena.

7.4. Užsakovas turi teisę rinktis mokymų datas (toliau – Paslaugų teikimo grafikas).

7.5. Pratęsus Projekto įgyvendinimo terminą, paslaugų teikimo terminas, nurodytas Sutarties 7.2. p., atskiru rašytiniu Šalių susitarimu gali būti patęstas 1 kartą ne ilgiau kaip 3 (trims) mėnesiams, esant šioms aplinkybėms (bet kuriai ar kelioms), įskaitant, bet neapsiribojant:

7.5.1. jei per nustatytą Paslaugų teikimo terminą Užsakovas neišperka visos Paslaugų apimties nurodytos Sutarties 2 priede.

7.5.2. atsiradus poreikiui mokymus perkelti vėlesniam laikui (Užsakovo iniciatyva);

7.5.3. dėl valstybės institucijų pareigūnų veikimo / neveikimo, kuris tiesiogiai turi įtakos šios Sutarties vykdymui;

7.5.4. dėl Projekto grafiko pakeitimų;

7.5.5. kai Užsakovas nevykdo savo įsipareigojimų pagal Sutartį arba koreguoja Paslaugų teikimo grafiką ir todėl Tiekėjas negali teikti Paslaugų;

7.5.6. dėl teisės aktų, kurie turi įtakos šios Sutarties vykdymui, pasikeitimo, panaikinimo, naujų teisės aktų įsigaliojimo;

7.5.7. dėl aplinkybių, kurios nepriklauso nuo Tiekėjo valios ir įtakoja paslaugų teikimo terminą;

7.5.8. kitos aplinkybės.

7.6. Jei Tiekėjas nusprendžia turįs teisę į Paslaugų teikimo termino pratęsimą, jis turi apie tai raštu informuoti Užsakovą. Užsakovas, gavęs tokį raštą, ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų privalo išnagrinėti raštą bei priimti motyvuotą sprendimą, kurį raštu pateikia Tiekėjui. Šalims nesutarus dėl Sutarties sąlygų keitimo, sprendimo teisė priklauso Užsakovui. Šalims susitarus, turi būti sudaromas rašytinis Šalių susitarimas.

7.7. Jei Užsakovas nusprendžia turįs teisę į Paslaugų teikimo termino pratęsimą, jis turi apie tai raštu informuoti Tiekėją. Tiekėjas, gavęs tokį raštą, ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų privalo išnagrinėti raštą bei priimti motyvuotą sprendimą, kurį raštu pateikia Užsakovui. Šalims susitarus, turi būti sudaromas rašytinis Šalių susitarimas.

7.8. Paslaugų rezultato perdavimo tvarka:

7.8.1. Tiekėjas po kiekvienos grupės mokymų pravedimo su Paslaugų perdavimo–priėmimo aktu bei sąskaita faktūra ar lygiaverčiu dokumentu kreipiasi į Užsakovą, Sutartyje nustatyta tvarka.

7.8.2. Užsakovas, gavęs Techninėje specifikacijoje nurodytus dokumentus, ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų privalo:

7.8.2.1. pasirašyti Paslaugų perdavimo – priėmimo aktą arba

7.8.2.2. nepasirašyti Paslaugų perdavimo – priėmimo akto, pateikiant nepasirašymo pagrindą ir nurodant trūkumus, klaidas ir pan. bei terminą, per kurį Tiekėjas privalo ištaisyti trūkumus, klaidas ir pan. Tokiu atveju Tiekėjas tik ištaisęs trūkumus, klaidas ir pan., vėl įgyja teisę kreiptis į Užsakovą su kitu Paslaugų perdavimo – priėmimo aktu.

7.8.3. Tiekėjas garantuoja, kad Paslaugų rezultato perdavimo – priėmimo akto (-ų) pasirašymo metu Paslaugos atitiks Sutartyje nustatytus reikalavimus Paslaugoms, jos bus suteiktos kokybiškai ir be klaidų, kurios panaikintų ar sumažintų Paslaugų vertę.

8. Ūkio subjektai, subtiekJai / subteikėjai ir specialistai

8.1. Sutartyje numatytų Paslaugų teikimui Tiekėjas ūkio subjekto (-ų) / subtiekJo (-ų) / subteikėjo (-ų) nepasitelks.

8.1.1. Tiekėjas Sutarčiai vykdyti, išskyrus Sutarties 8.1.4 papunktyje numatytą atvejį, turi pasitelkti tik ūkio subjektą (-us) / subtiekJą (-us) / subteikėją (-us) ir specialistus, kurie numatyti Tiekėjo pasiūlyme. Be išankstinio rašytinio Užsakovo sutikimo Tiekėjas negali sudaryti subteikimo sutarties ir pakeisti ir/arba

papildyti Tiekėjo pasiūlyme nurodytų ūkio subjektų /subtiekėjų / subteikėjų ar specialistų.

8.1.1.1. Jei ūkio subjektas (-ai) / subtiekėjas (-ai) / subteikėjas (-ai) ir specialistas (-ai), kurie buvo vertinti pagal kokybinius kriterijus, negali toliau dirbti (išeina iš darbo, ligos ar mirties atveju, nevykdo ar netinkamai vykdo įsipareigojimus ar kitais Sutartyje numatytais pagrindais) ar pasitelkiamas ūkio subjektas (-ai) / subtiekėjas (-ai) / subteikėjas (-ai) ir specialistas (-ai), Tiekėjas turi pasiūlyti ūkio subjektą (-us) / subtiekėją (-us) / subteikėją (-us) ir specialistą (-us) atitinkančius ne mažesnius kvalifikacijos ir pasiūlymų vertinimo dalyje nurodytų kokybinių kriterijų gautus įvertinimus.

8.1.1.2. Jei Tiekėjas ketina papildomai pasitelkti ūkio subjektą (-us) / subtiekėją (-us) / subteikėją (-us) ir specialistą (-us), Tiekėjas turi pasiūlyti ūkio subjektą (-us) / subtiekėją (-us) / subteikėją (-us) ir specialistą (-us) atitinkančius ne mažesnius kvalifikacijos ir pasiūlymų vertinimo dalyje nurodytų kokybinių kriterijų gautus įvertinimus.

8.1.2. Jei Tiekėjas sudaro subtiekimo sutartį arba pakeičia/pasitelkia specialistą be rašytinio Užsakovo sutikimo, Užsakovas turi teisę be jokio oficialaus įspėjimo taikyti Sutarties 17.2 punkte nustatytas sankcijas dėl Sutarties pažeidimo.

8.1.3. Subtiekimas nesukuria sutartinių santykių tarp Užsakovo ir ūkio subjekto (-ų) / subtiekėjo / subteikėjo. Ūkio subjekto (-ų) / subtiekėjo (-ų) / subteikėjo (-ų) pasitelkimas nekeičia Tiekėjo atsakomybės dėl šios Sutarties įvykdymo, todėl bet koku atveju Tiekėjas visiškai prisiima atsakomybę už ūkio subjekto (-ų) / subtiekėjo (-ų) / subteikėjo (-ų) veiklą vykdančią šią Sutartį.

8.1.4. Tiekėjas raštu kreipdamasis į Užsakovą dėl ūkio subjekto (-ų) / subtiekėjo / subteikėjo arba specialisto keitimo/pasitelkimo, privalo nurodyti šias aplinkybes ar ūkio subjektai (-ai) / subtiekėjas (-ai) / subteikėjas (-ai) arba specialistas (-ai):

8.1.4.1. yra bankrutavęs;

8.1.4.2. yra likviduojamas;

8.1.4.3. yra iškelta restruktūrizavimo byla;

8.1.4.4. yra iškelta bankroto byla;

8.1.4.5. bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka;

8.1.4.6. inicijuotos priverstinio likvidavimo ar susitarimo su kreditoriais procedūros;

8.1.4.7. su kreditoriais yra sudaręs taikos sutartį;

8.1.4.8. yra sustabdęs ar apribojęs savo veiklą;

8.1.4.9. pakeitė savo veiklą ir nevykdo veiklos, susijusios su prisiimtomis prievolėmis;

8.1.4.10. nutraukė Paslaugų teikimą ir (ar) atsisakė tęsti veiklą;

8.1.4.11. praranda teisę (praranda kvalifikaciją, kt.) verstis šia veikla;

8.1.4.12. nevykdo ar netinkamai vykdo įsipareigojimus dėl aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti;

8.1.4.13. specialisto liga, mirtis;

8.1.4.14. specialistui atimta teisė dirbti pagal ES finansuojamas sutartis;

8.1.4.15. specialistas nevykdo ar netinkamai vykdo įsipareigojimus dėl aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti;

8.1.4.16. nutraukiama specialisto ir subtiekėjo darbo sutartis;

8.1.4.17. Užsakovas pateikia reikalavimą, numatytą šios Sutarties 5.2.2 punkte;

8.1.4.18. keitimą sąlygoja nenugalimos jėgos aplinkybės;

8.1.4.19. Tiekėjas siekia optimizuoti Paslaugų teikimą;

8.1.4.20. kitos aplinkybės.

8.1.5. Tiekėjas, raštu kreipdamasis į Užsakovą dėl sutikimo keisti/pasitelkti ūkio subjektą / subtiekėją /subteikėją ar specialistą, privalo nurodyti:

8.1.5.1. Keičiamo/pasitelkiamo ūkio subjekto / subtiekėjo / subteikėjo pavadinimą, juridinio asmens kodą (kai pasitelkiamas juridinis asmuo), specialisto vardą ir pavardę, paslaugas, kurioms pagal sutartį buvo numatytas pasitelkti;

8.1.5.2. aplinkybes pagal Sutarties 8.1.4 punktą;

8.1.5.3. siūlomo ūkio subjekto / subtiekėjo / subteikėjo pavadinimą, juridinio asmens kodą (kai pasitelkiamas juridinis asmuo), specialisto vardą ir pavardę, paslaugas, kurioms pagal sutartį numatomas pasitelkti;

8.1.5.4. ūkio subjekto / subtiekėjo / subteikėjo arba specialisto kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus. Siūlomas ūkio subjektas/ subtiekėjas / subteikėjas arba specialistas privalo būti ne žemesnės kvalifikacijos,

nei keičiamas ir gauti ne žemesnius įvertinimus, nei buvo gauti pasiūlymų vertinimo dalyje nurodyti kokybiniai kriterijų įvertinimai.

8.1.5.5. Užsakovas, gavęs Sutarties 8.1.5 papunktyje nurodytą raštą, ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų privalo išnagrinėti raštą bei priimti motyvuotą sprendimą, kurį raštu pateikia Tiekėjui. Šalims nesutarus dėl Sutarties sąlygų keitimo, sprendimo teisė priklauso Užsakovui. Šalims susitarus, turi būti sudaromas rašytinis Šalių susitarimas. Visas išlaidas, susijusias su ūkio subjekto / subtiekejo / subteikejo arba specialisto keitimu/pasitelkimu, prisiima Tiekėjas.

8.1.6. Jei Tiekėjas neranda naujo specialisto su tokia pat kvalifikacija ir (arba) patirtimi, Užsakovas turi teisę nutraukti Sutartį ir pasinaudoti užtikrinimu.

8.1.7. Sudarius pirkimo sutartį, tačiau ne vėliau negu pirkimo sutartis pradeda vykdyti, Tiekėjas įsipareigoja Užsakovui pranešti tuo metu žinomų subtiekejų pavadinimus, kontaktinius duomenis ir jų atstovus. Užsakovas taip pat reikalauja, kad Tiekėjas informuotų apie minėtos informacijos pasikeitimus visu pirkimo sutarties vykdymo metu, taip pat apie naujus subtiekejus, kuriuos jis ketina pasitelkti vėliau. Jeigu taikomos Sutarties 8.1.8 punkto nuostatos, kartu su informacija apie naujus subtiekejus pateikiami ir subtiekejo pašalinimo pagrindų nebuvimą patvirtinantys dokumentai.

8.1.8. Tais atvejais, kai Tiekėjas nesiremia subtiekejo pajėgumais, Užsakovas, siekdamas užtikrinti tinkamą Viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostatų įgyvendinimą ir vadovaudamasi Viešųjų pirkimų įstatymo 50 ir 51 straipsniuose nustatytais reikalavimais, gali patikrinti, ar nėra Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnyje nurodytų Tiekėjo subtiekejo pašalinimo pagrindų. Tokiu atveju, jeigu subtiekejo padėtis atitinka bent vieną pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnį nustatytą pašalinimo pagrindą, Užsakovas reikalauja, kad Tiekėjas per Užsakovo nustatytą terminą pakeistų minėtą subtiekeją reikalavimus atitinkančiu subtiekeju.

9. Sutarties įvykdymo užtikrinimas

9.1. Užsakovas reikalauja, kad Sutarties įvykdymas būtų užtikrinamas užstatu. Tiekėjas per 3 darbo dienas nuo sutarties pasirašymo privalo pervesti užstatą į Užsakovo nurodytą sąskaitą. Užstato suma – 5.000,00 Eur (penki tūkstančiai Eurų).

9.2. Užtikrinimo dalykas: bet koks Tiekėjo prievolių pagal sutartį ir jos priedus pažeidimas, dalinis ar visiškas jų nevykdymas ar netinkamas jų vykdymas.

9.3. Pasinaudojimo užtikrinimu tvarka: Užsakovas praneša Tiekėjui apie sutartyje nustatytų prievolių pažeidimą, dalinį ar visišką jų nevykdymą arba netinkamą vykdymą. Užsakovas pranešime nurodys, kad užstato suma jam priklauso dėl to, kad Tiekėjas dalinai ar visiškai neįvykdė sutarties sąlygų ar kitaip pažeidė sutartį, nurodydama konkrečius Sutarties punktus.

9.4. Jei Užsakovas pasinaudoja užstatu, Tiekėjas, siekdamas toliau vykdyti sutarties įsipareigojimus, privalo per 5 dienas nuo pranešimo apie pasinaudojimą užstatu išsiuntimo dienos pervesti į Užsakovo nurodytą sąskaitą 9.1 punkte nurodytą sumą. Vėlesni sutarties ar kitų su ja susijusių dokumentų pakeitimai ar papildymai neturės įtakos Tiekėjo įsipareigojimų pagal sutarties sąlygų įvykdymo užstatu vykdytinumui ar apimčiai ir neatleis Tiekėjo nuo pilnutinio įsipareigojimų pagal sutarties sąlygų įvykdymo užstatu vykdymo.

10. Šalių atsakomybė

10.1. Šalių atsakomybė yra nustatoma pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus ir šią Sutartį. Šalys įsipareigoja tinkamai vykdyti savo įsipareigojimus, priimtus šia Sutartimi, ir susilaikyti nuo bet kokių veiksmų, kuriais galėtų padaryti žalos vienai kitai ar apsunkinti kitos Šalies priimtų įsipareigojimų įvykdymą.

10.2. Neatlikus apmokėjimo Sutartyje nustatytais terminais už kokybiškai suteiktas Paslaugas, Tiekėjo pareikalavimu Užsakovas privalo sumokėti Tiekėjui 0,02 proc. dydžio delspinigius už kiekvieną uždelstą mokėti dieną nuo laiku neapmokėtos sumos.

10.3. Jei Tiekėjas dėl savo kaltės neatlieka Paslaugų nustatytu terminu ir nesuderina mokymų grafiko nustatyta tvarka, tai Užsakovas turi teisę be oficialaus įspėjimo ir nesumažindamas kitų savo teisių gynimo būdų, taikyti Tiekėjui baudą – 100 eurų dydžio baudą už kiekvieną pradelstą dieną, iki tol, kol paslauga bus tinkamai suteikta. Bauda išskaičiuojama iš Tiekėjui mokėtinų sumų.

10.4. Baudos/delspinigių sumokėjimas neatleidžia Šalių nuo pareigos tinkamai vykdyti šioje Sutartyje prisiimtus įsipareigojimus.

10.5. Jeigu Tiekėjas dėl savo kaltės daugiau kaip du kartus iš eilės nesilaiko Paslaugų teikimo termino, taikomas Sutarties 19.1 punktas.

10.6. Užsakovas Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka skelbia informaciją apie Sutartį neįvykdžiusį ar netinkamai ją įvykdžiusį Tiekėją.

11. Nenugalimos jėgos aplinkybės (*force majeure*)

11.1. Nenugalimos jėgos aplinkybių sąvoka apibrėžiama ir Šalių teisės, pareigos ir atsakomybė esant šioms aplinkybėms reglamentuojamos Civilinio kodekso 6.212 straipsnyje ir atitinkamuose jį konkretizuojančiuose poįstatyminiuose teisės aktuose.

11.2. Jei kuri nors Sutarties Šalis mano, kad atsirado nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės, dėl kurių ji negali vykdyti savo įsipareigojimų, ji nedelsdama, kai tik sužinojo arba privalėjo sužinoti apie atitinkamas nenugalimą jėgą (*force majeure*) sudarančias aplinkybes, informuoja apie tai kitą Šalį, pranešdama apie aplinkybių pobūdį, galimą trukmę ir tikėtiną poveikį, pažymėdama tas prievoles, kurių ji yra arba bus priversta nevykdyti. Pranešimo taip pat reikalaujama, kai išnyksta įsipareigojimų nevykdymo pagrindas.

11.3. Pagrindas atleisti Šalį nuo atsakomybės atsiranda nuo nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo momento arba, jeigu laiku nebuvo pateiktas pranešimas, nuo pranešimo pateikimo momento. Jeigu Šalis laiku neišsiunčia pranešimo arba neinformuoja, ji privalo kompensuoti kitai Šaliai žalą, kurią ši patyrė dėl laiku nepateikto pranešimo arba dėl to, kad nebuvo jokio pranešimo.

11.4. Jeigu nenugalimos jėgos aplinkybės ir jų padariniai tęsiasi ilgiau negu tris mėnesius, kiekviena Šalis turi teisę atsisakyti vykdyti savo įsipareigojimus ir nutraukti Sutartį.

12. Šalių pareiškimai ir garantijos

12.1. Kiekviena iš Šalių pareiškia ir garantuoja kitai Šaliai, kad:

12.1.1. Šalis yra tinkamai įsteigta ir teisėtai veikia pagal buveinės valstybės teisės aktų reikalavimus;

12.1.5. Šalis atliko visus teisinius veiksmus, būtinus, kad Sutartis būtų tinkamai sudaryta ir galiotų;

12.1.6. sudarydama Sutartį, Šalis neviršija savo kompetencijos ir nepažeidžia ją saistančių įstatymų, kitų privalomų teisės aktų, taisyklių, statutų, teismo sprendimų, įstatų, nuostatų, potvarkių, įsipareigojimų ir susitarimų;

12.1.7. Šalies atstovai, pasirašę šią Sutartį, yra Šalies tinkamai įgalioti ją pasirašyti;

12.1.8. ši Sutartis yra Šaliai galiojantis, teisinis ir ją saistantis įsipareigojimas, kurio vykdymo galima pareikalauti pagal Sutarties sąlygas;

12.1.9. Sutarties įsigaliojimo dieną Šalims šios Sutarties sąlygos yra aiškos ir vykdytinos.

12.2. Tiekėjas patvirtina, kad:

12.2.1. nedalyvauja Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnyje nurodytuose draudžiamuose susitarimuose ir susitarimuose, kurie pažeidžia Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnyje nurodytus principus;

12.2.2. turi visus teisės aktais numatytus leidimus, licencijas, darbuotojus, organizacines ir technines priemones, reikalingas Paslaugoms teikti;

12.2.3. į pasiūlymo kainą įskaičiavo visas išlaidas, būtinąs Paslaugoms pagal šią Sutartį teikti, bei prisiima riziką dėl to, kad ne nuo Užsakovo priklausančių aplinkybių padidės su Sutarties vykdymu susijusios Tiekėjo išlaidos ir (arba) Tiekėjui Sutarties vykdymas taps sudėtingesnis.

12.3. Užsakovas patvirtina, kad:

12.3.1. priims pagal šios Sutarties sąlygas kokybiškai suteiktas Paslaugas ir už tokias Paslaugas atsiskaitys.

13. Intelektinė nuosavybė

13.1. Visi rezultatai ir su jais susijusios teisės, įgytos vykdant Sutartį, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, išskyrus asmenines neturtines teises į intelektinės veiklos rezultatus, yra Užsakovo nuosavybė, pereinanti Užsakovui nuo Paslaugų rezultato perdavimo (perdavimo–priėmimo akto pasirašymo) momento

be jokių apribojimų, kurią Užsakovas gali bet kokia forma ar būdu naudoti, skelbti, perleisti ar perduoti be atskiros Tiekėjo sutikimo tretiesiems asmenims.

13.2. Bet kokie su Sutartimi susiję dokumentai, išskyrus pačią Sutartį, yra Užsakovo nuosavybė ir, Tiekėjui baigus vykdyti savo įsipareigojimus pagal Sutartį, Užsakovo reikalavimu turi būti grąžinti (kartu su visomis jų kopijomis) Užsakovui.

13.3. Tiekėjas garantuoja nuostolių atlyginimą Užsakovui dėl bet kokių reikalavimų, kylančių dėl autorių teisių, patentų, licencijų, brėžinių, modelių naudojimo, išskyrus atvejus, kai toks pažeidimas atsiranda dėl Užsakovo kaltės.

14. Konfidencialumo įsipareigojimai

14.1. Šalys Sutarties ir visą jos pagrindų viena kitai perduodamą informaciją (neatsižvelgiant į tai, ar ta informacija pateikiama žodžiu ar raštu) privalo laikyti privačia ir konfidencialia, išskyrus tai, ko reikia sutartinėms prievolėms arba galiojantiems Lietuvos Respublikos įstatymams vykdyti. Be išankstinio rašytinio Užsakovo leidimo Tiekėjas neskelbia ir neatskleidžia konfidencialios informacijos trečiosioms šalims, išskyrus atvejus, kai tai būtina vykdant Sutartį. Jei Tiekėjas ir Užsakovas nesutaria, ar būtina skelbti ar atskleisti kokias nors Sutarties nuostatas ar jos pagrindų perduodamą informaciją, galutinį sprendimą priima Užsakovas.

14.2. Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis, Tiekėjo pasiūlymas ir Sutartis, išskyrus informaciją, kurios atskleidimas prieštarautų teisės aktams arba teisėtiems teikėjų komerciniams interesams arba trukdytų laisvai konkuruoti tarpusavyje, bus viešinama Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje.

15. Sutarties galiojimas

15.1. Sutartis įsigalioja, kai Sutartį pasirašo abi Sutarties Šalys, ir pervedamas užstatas šios Sutarties 9.1 punkte nustatyta tvarka, ir galioja iki visų sutartinių įsipareigojimų įvykdymo arba kol Sutartis bus nutraukta šioje Sutartyje ar teisės aktuose nustatyta tvarka.

15.2. Nutraukus Sutartį ar jai pasibaigus, lieka galioti šios Sutarties nuostatos, susijusios su atsakomybe bei atsiskaitymais tarp Šalių pagal šią Sutartį, taip pat visos kitos šios Sutarties nuostatos, kurios, kaip aiškiai nurodyta, išlieka galioti po Sutarties nutraukimo arba turi išlikti galioti, kad būtų visiškai įvykdyta ši Sutartis.

16. Sutarties pakeitimai

16.1. Sutarties sąlygos Sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos, išskyrus Viešųjų pirkimų įstatyme (89 str.) bei šios Sutarties nustatyta tvarka.

16.2. Sutarties sąlygų keitimu nebus laikomas Sutarties vykdymo koregavimas joje numatytais aplinkybėmis:

16.2.1. Sutarties 6.3.1 papunktyje numatytas įkainio keitimas dėl pasikeitusio PVM tarifo;

16.2.2. Sutarties 6.3.3 papunktyje numatytas Paslaugų atsisakymas;

16.2.3. Sutarties 7.3 punkte numatytas Paslaugų teikimo termino pratęsimas;

16.2.4. Sutarties 8 straipsnyje numatytas subteikėjų / subteikėjų arba specialistų keitimas;

16.2.5. Sutarties 18 straipsnyje numatytas sustabdymas ir atnaujinimas;

16.2.6. techninio pobūdžio Sutarties pakeitimai (pvz., Sutarties Šalių rekvizitai, klaidos), kurie visiškai neturi įtakos Šalių tarpusavio įsipareigojimų turinio pasikeitimo;

16.2.7. kitais Sutartyje konkrečiai ir aiškiai apibrėžtais atvejais.

17. Sutarties pažeidimas

17.1. Jei kuri nors Sutarties Šalis nevykdo arba netinkamai vykdo kokius nors savo įsipareigojimus pagal Sutartį, ji pažeidžia Sutartį.

17.2. Vienai Sutarties Šaliai pažeidus Sutartį, nukentėjusioji Šalis turi teisę:

17.2.1. reikalauti kitos Šalies tinkamai vykdyti sutartinius įsipareigojimus;

17.2.2. reikalauti atlyginti nuostolius;

- 17.2.3. reikalauti sumokėti Sutarties sąlygose nustatytus delspinigius/baudą;
- 17.2.4. nutraukti Sutartį;
- 17.2.5. taikyti kitus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus teisių gynimo būdus.
- 17.3. Užsakovas Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka skelbia informaciją apie Sutartį neįvykdžiusį ar netinkamai ją įvykdžiusį Tiekėją. Šalys susitaria esminėmis sutarties sąlygomis laikyti techninėje specifikacijoje nustatytus reikalavimus, paslaugų atlikimo terminus, paslaugų kainą.

18. Sutarties vykdymo sustabdymas ir atnaujinimas

- 18.1. Esant svarbioms aplinkybėms, Užsakovas turi teisę sustabdyti Paslaugų ar kurios nors jų dalies teikimą. Sutarties vykdymo sustabdymas galimas esant šioms aplinkybėms, įskaitant, bet neapsiribojant:
 - 18.1.1 įgyvendinančioji institucija inicijuoja pažeidimo tyrimą;
 - 18.1.2. nenugalimos jėgos (*force majeure*), kuri apibrėžta Sutarties 11 straipsnyje, aplinkybės, apie kurias Tiekėjas buvo pranešęs Užsakovui, ir kurios sutrukdė Tiekėjui teikti Paslaugas;
 - 18.1.3. teisės aktų, kurie turi įtakos šios Sutarties vykdymui, pasikeitimas, panaikinimas, naujų teisės aktų įsigaliojimas;
 - 18.1.4. valstybės institucijų pareigūnų veikimas / neveikimas, kuris tiesiogiai sustabdo šios Sutarties vykdymą;
 - 18.1.5. dėl sustabdyto ar trūkstamo finansavimo;
 - 18.1.6. Tiekėjo padarytos esminės klaidos ar Sutarties pažeidimas. Esminė klaida ar pažeidimas – tai bet koks Sutarties, galiojančio teisės akto pažeidimas ar teismo sprendimo nevykdymas, atsiradęs dėl veikimo ar neveikimo;
 - 18.1.7. Lietuvos Respublikoje paskelbtas karantinas ir/ar ekstremali padėtis dėl ligos pandemijos ar kitų aplinkybių;
 - 18.1.8. kitos aplinkybės.
- 18.2. Jei Paslaugų teikimas stabdomas daugiau nei 90 (devyniasdešimt) dienų, ir stabdoma ne dėl Tiekėjo kaltės, Tiekėjas gali rašytiniu pranešimu pareikalauti Užsakovą atnaujinti Paslaugų teikimą per 30 (trisdešimt) dienų arba nutraukti Sutartį.
- 18.3. Kai dėl esminių klaidų ar pažeidimų Sutarties nebeįmanoma vykdyti, Užsakovas stabdo Sutarties vykdymą. Jei minėtos klaidos ar pažeidimai vyksta dėl Tiekėjo kaltės, Užsakovas, atsižvelgdamas į klaidos ar pažeidimo mastą, gali nevykdyti savo įsipareigojimo mokėti Tiekėjui arba gali pareikalauti grąžinti jau sumokėtas sumas ir pasinaudoti Sutarties įvykdymo užtikrinimu.
- 18.4. Sutarties vykdymas stabdomas, kad būtų galima patikrinti, ar iš tikrųjų buvo padarytos esminės klaidos ar pažeidimai. Jei įtarimai nepasitvirtina, Sutartis pradedama vykdyti toliau.
- 18.3. Jei Užsakovas nusprendžia turįs teisę į Sutarties vykdymo sustabdymą, jis turi apie tai raštu informuoti Tiekėją.
- 18.5. Jei Užsakovas nusprendžia turįs teisę į Sutarties vykdymo termino atnaujinimą, jis turi apie tai raštu informuoti Tiekėją. Jeigu buvo stabdoma ne dėl Tiekėjo kaltės, Sutarties vykdymo terminas, išnykus aplinkybėms, dėl kurių Sutarties vykdymas buvo sustabdytas, pratęsiamas tam terminui, kiek Sutarties vykdymo sustabdymas turėjo įtakos sutartinių įsipareigojimų įvykdymui.
- 18.6. Tiekėjas, gavęs tokį raštą, ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų privalo išnagrinėti raštą bei priimti motyvuotą sprendimą, kurį raštu pateikia Užsakovui. Šalims susitarus, turi būti sudaromas rašytinis Šalių susitarimas.

19. Sutarties nutraukimas

- 19.1. Užsakovas turi teisę vienašališkai, prieš 14 (keturiolika) kalendorinių dienų, raštu įspėjęs apie tai Tiekėją, nutraukti Sutartį bei pasinaudoti užstatu, jeigu:
 - 19.1.1. Tiekėjas be pateisinamų priežasčių nesilaiko paslaugų teikimo termino ir (ar) nesuderina su Užsakovu techninėje specifikacijoje numatytų paslaugų nustatyta tvarka ir vėlavimas yra daugiau nei 15 (penkiolika) kalendorinių dienų;
 - 19.1.2. Tiekėjas daugiau kaip du kartus iš eilės nesilaiko su Užsakovu suderinto Paslaugų teikimo termino ir (ar) Užsakovu techninėje specifikacijoje numatytų paslaugų nustatyta tvarka;

- 19.1.3. Tiekėjo teikiamos Paslaugos neatitinka Sutartyje numatytų reikalavimų ir Tiekėjas neištaiso trūkumų per Užsakovo nurodytą terminą;
- 19.1.4. Tiekėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas, sustabdo ūkinę veiklą arba įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatyta tvarka susidaro analogiška situacija;
- 19.1.5. keičiasi Tiekėjo organizacinė struktūra – juridinis statusas, pobūdis ar valdymo struktūra ir tai gali turėti įtakos tinkamam Sutarties įvykdymui;
- 19.1.6. Tiekėjas įsiteisėjęs kompetentingos institucijos ar teismo sprendimu yra pripažintas kaltu dėl profesinio pažeidimo;
- 19.1.7. Tiekėjas įsiteisėjęs teismo sprendimu pripažintas kaltu dėl sukčiavimo, korupcijos, pinigų plovimo, dalyvavimo nusikalstamoje organizacijoje;
- 19.1.8. Tiekėjas sudaro subtiekimą sutartį ar pakeičia specialistą be Užsakovo sutikimo;
- 19.1.9. Tiekėjas nesilaiko Sutartyje nurodytų sutartinių įsipareigojimų įvykdymo terminų;
- 19.1.10. Tiekėjas atsisako reaguoti arba ignoruoja Užsakovo duotus nurodymus (bet kokie Užsakovo nurodymai dėl šios Sutarties vykdymo);
- 19.1.11. Tiekėjas nevykdo kitų savo sutartinių įsipareigojimų ir tai yra esminis Sutarties pažeidimas. Šalys susitaria esminėmis sutarties sąlygomis laikyti techninėje specifikacijoje nustatytus reikalavimus, paslaugų atlikimo terminus, paslaugų kainą;
- 19.1.12. Tiekėjas praranda teisę (praranda kvalifikaciją, kt.) verstis šia veikla;
- 19.1.13. Viešųjų pirkimų įstatymo 90 str. 1 d. nurodytais atvejais;
- 19.1.14. dėl kitokio pobūdžio Tiekėjo neveikimo, trukdančio vykdyti Sutartį.
- 19.2. Užsakovas bet kuriuo metu turi teisę vienašališkai, nesant Tiekėjo kaltės, nutraukti šią Sutartį prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų raštu pranešęs apie tai kitai Šaliai. Tokiu atveju Užsakovas turi sumokėti Tiekėjui už pastarojo jau tinkamai įvykdytus sutartinius įsipareigojimus. Šis punktas taikomas ir tuo atveju, jeigu Užsakovui šioje Sutartyje nurodytų Paslaugų teikimui finansinės paramos teikimas sustabdomas ar nutraukiamas.
- 19.3. Tiekėjas turi teisę vienašališkai, prieš 14 (keturiolika) kalendorinių dienų raštu įspėjęs apie tai Užsakovą, nutraukti Sutartį, jeigu:
- 19.3.1. ne dėl Tiekėjo kaltės Užsakovas vėluoja sumokėti daugiau nei 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo Sutartyje nurodyto sumokėjimo termino pabaigos;
- 19.3.2. Užsakovas nevykdo ar netinkamai vykdo savo sutartinius įsipareigojimus ir toks nevykdymas ar netinkamas vykdymas yra esminis Sutarties sąlygų pažeidimas – dėl atitinkamos Sutarties dalies, kurią pažeidžia Užsakovas.
- 19.4. Sutartis gali būti nutraukiama rašytiniu Šalių susitarimu.
- 19.5. Jei Sutartis nutraukiama Užsakovo iniciatyva, Užsakovas turi kiek galima greičiau po Sutarties nutraukimo patvirtinti suteiktų Paslaugų / įvykdytų sutartinių įsipareigojimų vertę. Taip pat parengiama ataskaita apie Sutarties nutraukimo dieną esančią Tiekėjo skolą Užsakovui ar Užsakovo skolą Tiekėjui.
- 19.5.1. Užsakovas turi teisę vienašališkai nutraukti sutartį Viešųjų pirkimų įstatymo 90 str. 1 d. nurodytais atvejais.

20. Ginčų nagrinėjimo tvarka

- 20.1. Bet kokie nesutarimai ar ginčai, kylantys tarp Šalių dėl šios Sutarties vykdymo, sprendžiami derybomis.
- 20.2. Sutarties Šalys visus ginčus siekia išspręsti derybomis. Jeigu Šalims nepavyksta išspręsti ginčo derybų būdu per 30 (trisdešimt) dienų nuo derybų pradžios, ginčas sprendžiamas Lietuvos Respublikos teismuose, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais. Derybų pradžia laikoma diena, kurią viena iš Šalių pateikė raštu savo nuomonę ir siūlymą kitai Šaliai dėl ginčo sprendimo.
- 20.3. Nepaisydamos to, kad ginčas yra nagrinėjamas teisme, Šalys ir toliau vykdo savo sutartinius įsipareigojimus, jeigu nesusitarta kitaip.

21. Susirašinėjimas

21.1. Užsakovo ir Tiekėjo vienas kitam siunčiami pranešimai turi būti raštiški ir siunčiami šiais adresais:

	Užsakovui	Tiekėjui
Vardas, pavardė:		
Adresas:	Viršuliškių g. 103, LT-01115, Vilnius	J. Baltrušaičio g. 11-119
Telefonas:	+370 630 20145	+370 672 74530
El. paštas:	_____@kpmc.lt	_____@fmc.lt

21.2. Užsakovo paskirtas asmuo atsakingas už Sutarties vykdymą – projekto vadovė _____, tel. +370 630 20145, el. p.: _____@kpmc.lt.

21.3. Tiekėjo paskirtas asmuo, atsakingas už Sutarties vykdymą – plėtros vadovė _____, tel. +370 672 74530, el. p.: _____@fmc.lt.

22. Sutarties priedai

22.1. Sutarties priedai:

22.1.1. Techninė specifikacija (įskaitant Techninės specifikacijos paaiškinimus, patikslinimus, pan., jei tokių bus Pirkimo procedūrų metu) (1 priedas);

22.1.2. Pasiūlyme nurodyti įkainiai (2 priedas);

22.1.3. Specialistų sąrašas (3 priedas);

22.1.4. Tiekėjo pasiūlymo dalis Pirkimui, kuri vertinta pagal ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus.

22.1.5. Kiti dokumentai (jei pridedami).

23. Baigiamosios nuostatos

23.1. Nė viena Šalis neturi teisės perleisti visų arba dalies teisių ir pareigų pagal šią Sutartį jokiai trečiajai šaliai be išankstinio rašytinio kitos Šalies sutikimo.

23.2. Sutarties Šalys įsipareigoja nedelsdamos raštu pranešti kitai Šaliai apie bet kokių savo duomenų (pavadinimo, buveinės ir (ar) veiklos adreso, sąskaitos rekvizitų ir panašiai) pasikeitimą, taip pat apie bet kokiais kitais aplinkybėmis (įmonės nemokumą, įmonei iškeltą bankroto bylą, sprendimą likviduoti įmonę ir panašiai), turinčias įtakos tinkamam šios Sutarties įvykdymui. Visi pranešimai yra laikomi tinkamai įteiktais Sutarties Šalies nurodytu adresu iki to momento, kai kita Sutarties Šalis gauna pranešimą apie pasikeitusią įmonės buveinę ar veiklos vietą.

23.3. Pagal šią Sutartį bet kokie suderinimai, pritarimai, sprendimai, reikalavimai, pretenzijos, užklauskos, atsakymai į užklauskas ir kt. privalo būti raštu ir įteikiami į rankas (pasirašytinai), siunčiami paštu arba pristatomi kurjerio, arba perduodami elektroniniu paštu tam asmeniui, kuris bus paskirtas atstovauti Šaliai pagal jo kompetenciją.

23.4. Bet kokios Sutarties nuostatos negaliojimas ar prieštaravimas Lietuvos Respublikos įstatymams ar kitiems norminiams Lietuvos Respublikos teisės aktams šioje Sutartyje neatleidžia Šalių nuo prisiimtų įsipareigojimų vykdymo. Šiuo atveju tokia Sutarties nuostata turi būti pakeista atitinkančia Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus kiek įmanoma artimesne Sutarties tikslui bei kitoms jos nuostatoms.

23.5. Visus kitus klausimus, kurie neaptarti Sutartyje, reguliuoja Lietuvos Respublikos teisės aktai.

23.6. Ši Sutartis sudaryta 2 (dviem) vienodą juridinę galią turinčiais egzemplioriais, po vieną egzempliorių kiekvienai Sutarties Šaliai.

23.7. Sutartis sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis. Tais atvejais, kai Sutarties nuostatos neatitinka Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytų reikalavimų, taikomos Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo normos.

23.8. Šalių rekvizitai ir parašai:

Užsakovas

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras

Viršuliškių g. 103, LT-05115 Vilnius

Juridinio asmens kodas 193135687

A/S Nr. LT877300010154123827

Swedbank, AB

Banko kodas 73000

Tel. / faks. +370 68464653

El. paštas info@kpmpe.lt

Tiekėjas

UAB Funkcinio judėjimo centras

J. Baltrušaičio g. 11 – 119, Vilnius

Juridinio asmens kodas 304730409

PVM mokėtojo kodas LT100012282712

A/S Nr. LT877300010153833215

Swedbank AB

Banko kodas 73000

Tel. +37060548893

El. paštas @fmc.lt

Direktorius

Direktorius

(parašas)

A. V.

(parašas)

A. V.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

**PROJEKTAS „SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO SISTEMOS PLĖTRA SUTEIKIANT
BESIMOKANTIEMS ASMENIMS BENDRASIAS IR PAGRINDINES KOMPETENCIJAS“,
PROJEKTO KODAS NR. 09.4.2-ESFA-V-715-01-0002**

**SUAUGUSIŲJŲ BENDRŲJŲ IR PAGRINDINIŲ KOMPETENCIJŲ MOKYMŲ
ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO PASLAUGŲ TECHNINĖ SPECIFIKACIJA**

1. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1.1. Perkamas objektas – suaugusiųjų bendrųjų ir pagrindinių kompetencijų mokymų organizavimo ir vykdymo paslaugos, skirtos asmeniniam ir profesiniam tobulėjimui (toliau viskas kartu – Paslaugos).

1.2. Tikslinė grupė – suaugusieji nuo 18 metų amžiaus, išskyrus 55-64 m. amžiaus asmenis.

1.3. Pirkimas skaidomas į 5 dalis:

1 dalis. Verslumo mokymai I. Mokymai vykdomi nuotoliniu būdu **22 mokymų grupėms**. Vienoje mokymų grupėje – ne mažiau 15 dalyvių. Iš viso šios dalies mokymų dalyvių – ne mažiau 330 asmenų. Mokymų trukmė vienai grupei – 24 akad. val.;

2 dalis. Verslumo mokymai II. Mokymai vykdomi nuotoliniu būdu **14 mokymų grupių** mokymų grupėms. Vienoje mokymų grupėje – ne mažiau 15 dalyvių. Iš viso šios dalies mokymų dalyvių – ne mažiau 210 asmenų. Mokymų trukmė vienai grupei – 24 akad. val.;

3 dalis. Sveikatingumo mokymai priklausomybių prevencijai. Mokymai vykdomi nuotoliniu būdu **25 mokymų grupėms**. Vienoje mokymų grupėje – ne mažiau 15 dalyvių. Iš viso šios dalies mokymų dalyvių – ne mažiau 375 asmenys. Mokymų trukmė vienai grupei – 24 akad. val.;

4 dalis. Sveikos gyvensenos mokymai kognityvinių gebėjimų ugdymui. Mokymai vykdomi kontaktiniu ir nuotoliniu (mišriu) būdu **10 mokymų grupių**. Vienoje mokymų grupėje – ne mažiau 15 dalyvių. Iš viso šios dalies mokymų dalyvių – ne mažiau 150 asmenų. Mokymų trukmė vienai grupei – 24 akad. val.;

5 dalis. Sveikatingumo mokymai psichikos sveikatos gerinimui. Mokymai vykdomi nuotoliniu būdu **25 mokymų grupėms**. Vienoje mokymų grupėje – ne mažiau 15 dalyvių. Iš viso šios dalies mokymų dalyvių – ne mažiau 375 asmenų. Mokymų trukmė vienai grupei – 24 akad. val.;

1.4. Tiekėjas kiekvienai pirkimo daliai turi suteikti tokias paslaugas:

1.4.1. Parengti mokymo programą (toliau – Programa). Tiekėjas įsipareigoja programą parengti pagal techninės specifikacijos reikalavimus, derindamas programą su Perkančiąja organizacija.

1.4.2. Suformuoti mokymų dalyvių grupes bei užtikrinti dalyvavimą mokymuose, organizuoti ir vykdyti mokymus nustatyta tvarka.

1.4.3. Aprūpinti mokymo dalyvius mokomosios medžiagos paketu ir užtikrinti mokymui reikalingas priemones.

1.4.4. Pateikti visą informaciją apie praveistus mokymus Perkančiąjai organizacijai nustatyta tvarka.

2. REIKALAVIMAI MOKYMO PROGRAMOMS

2.1. Reikalavimai Pirkimo 1 dalies mokymo programoms

2.1.1. Tiekėjas turi parengti 5 (penkias) mokymo programas (pagal techninės specifikacijos 2.1.6. punkte nurodytas temas) ir pagal jas praveisti mokymus. Kiekvienos mokymo programos trukmė - 24 akad.

val. Mokymų tikslas - suteikti tikslinės grupės dalyviams aktualių praktinio pobūdžio verslumo (individualios veiklos ir smulkaus verslo sukūrimo galimybės ir žingsniai, veiklos formos, apskaitos principai ir pan.) žinių ir įgūdžių, supažindinti su pristatomo verslo veiklos eigą ir specifiškumais. Skatinti ir motyvuoti mokymų dalyvius savarankiškai dalyvauti verslo rinkoje. Kiekviena mokymų programa turi būti ne trumpesnė nei 24 akad. val. Iš viso Tiekėjas turi organizuoti ir įvykdyti ne mažiau kaip 528 akad. val. mokymų pagal 5 mokymų programas.

2.1.2. Programų tikslai ir uždaviniai turi atitikti tikslinės grupės poreikius. Kiekvienos programos turinys turi būti inovatyvus, įgyvendinimui naudojami šiuolaikiniai ir inovatyvūs andragoginiais principais paremti mokymo metodai, padedantys įgyti reikiamas kompetencijas. Mokymų metu pateikta medžiaga, turi būti iliustruota praktinėmis užduotimis bei pavyzdžiais, orientuotais į siekiamą rezultatą. Siekiami rezultatai turi būti projektuojami į jų tiesioginį pritaikymą dalyvių asmeniniame gyvenime ir (ar) ekonominėje, darbinėje veikloje.

2.1.3. Kiekvienos programos koncepcija turi būti suderinta su Perkančiąja organizacija.

2.1.4. Visos programos turi būti parengtos teikimui nuotoliniu būdu.

2.1.5. Perkančiąjai organizacijai kiekvienoje pateiktoje programoje turi būti: anotacija, nurodytas tikslas ir uždaviniai, pristatytos konkrečios temos, joms skiriamas laikas, aprašytos įgyjamos/plėtojamos kompetencijos, kompetencijų vertinimo būdai, užduotys, skiriamos dalyviams įgytų ir patobulintų kompetencijų įrodymui ir įsivertinimui, programai įgyvendinti naudojama mokymosi medžiaga (jei taikoma). Visi šie programos komponentai turi derėti tarpusavyje.

2.1.6. Programos turi apimti ir būti įgyvendintos:

2.1.6.1. Verslumo įgūdžių ugdymas turi būti organizuotas demonstruojant pristatomo verslo praktinę aplinką: veikiančioje įmonėje arba vykdant verslo veiklą individualiai. Turi būti pademonstruoti smulkaus verslo kūrimo ir plėtojimo pagrindiniai principai ir detalės perteikiant konkretaus pristatomo verslo kūrimą ir plėtojimą. Kiekviena mokymo programa turi atspindėti vieną sritį iš išvardintų: vizažo paslaugos, kosmetologijos paslaugos, nagų priežiūros paslaugos, kūno priežiūros ir sveikatinimo paslaugos, konditerijos gaminių gamyba, siuvimas ir modeliavimas, interjero kūrimo paslaugos, maitinimo paslaugos, turizmo paslaugos, floristikos paslaugos. Mokymo programos turi atskleisti konkretaus demonstruojamo verslo rūšies specifiką.

2.1.6.2. Žinios pradedantiems verslininkams: pristatomo verslo pradžia (įmonės ar individualios veiklos rūšies pasirinkimas, įmonės steigimas, darbo vietos kūrimas, veiklos reguliavimas, mokesčiai, buhalterinė apskaita, darbdavio atsakomybė, bankiniai atsiskaitymai ir kt., rinkos tyrimai, verslo idėjos išgryninimas ir plėtojimas, finansų valdymas, smulkaus verslo finansavimo šaltinių paieška.

2.1.6.3. Pristatomo verslo įmonės valdymas, verslo planavimas bei planų tikslinimas, marketingas (rinkos tyrimai, reklama, darbo su klientais įgūdžių formavimas ir kt.), savo kliento pažinimas, darbas su klientais, asmeninis pardavimas.

2.1.6.4. Pristatomo verslo mokesčių apskaita, finansų kontrolė ir valdymas.

2.1.6.5. Pristatomo verslo informacijos paieška ir jos valdymas, partnerių paieška, kokybės valdymas, žmoniškųjų resursų paieška ir valdymas.

2.1.6.6. Pristatomo verslo ekonominės veiklos rūšies specifiškumai.

2.1.7. Programose turi būti nurodytos mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos.

2.1.8. Mokymo programose turi būti įtrauktos temos, tiesiogiai susijusios su žiniomis ir įgūdžiais, kurios padeda mokymų dalyviams veiksmingai dalyvauti darbo rinkoje ir profesinėje veikloje: inicijuoti, kurti ir plėtoti verslą, spręsti mokesčių klausimus ir kt.

2.1.9. Programose turi būti aiškiai suplanuota mokymų struktūra (tematika ir trumpas aprašymas, trukmė, naudojami metodai, pateikiamas mokymų paskirstymas akademinėmis valandomis).

2.1.10. Programose turi būti pateiktas planuojamų aktyviųjų mokymosi metodų, praktinės veiklos, taikymo metodų ir (arba) būdų aprašas, pasiektų rezultatų matavimo aprašymas.

2.1.11. Programose turi būti nurodytas kiekvienai programai rengti reikalingas informacinių šaltinių sąrašas, aprašytos naudojamos mokymo priemonės.

2.1.12. Galutinės mokymų programos turi būti suderintos su Perkančiąja organizacija ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas iki mokymų pradžios.

2.2. Reikalavimai Pirkimo 2 dalies mokymo programoms

2.2.1. Tiekėjas turi parengti 3 (tris) mokymo programas (pagal techninės specifikacijos 2.2.6. punkte nurodytas temas) ir pagal jas pravesti mokymus. Kiekvienos mokymo programos trukmė - 24 akad. val. Mokymų tikslas - suteikti tikslinės grupės dalyviams aktualių praktinio pobūdžio verslumo (individualios veiklos ir smulkaus verslo sukūrimo galimybės ir žingsniai, veiklos formos, apskaitos principai ir pan.) žinių ir įgūdžių, supažindinti su pristatomo verslo veiklos eiga ir specifiskumais. Skatinti ir motyvuoti mokymų dalyvius savarankiškai dalyvauti verslo rinkoje. Kiekviena mokymų programa turi būti ne trumpesnė nei 24 akad. val. Iš viso Tiekėjas turi organizuoti ir įvykdyti ne mažiau kaip 336 akad. val. mokymų pagal 3 mokymų programas.

2.2.2. Programų tikslai ir uždaviniai turi atitikti tikslinės grupės poreikius. Kiekvienos programos turinys turi būti inovatyvus, įgyvendinimui naudojami šiuolaikiniai ir inovatyvūs andragoginiais principais paremti mokymo metodai, padedantys įgyti reikiamas kompetencijas. Mokymų metu pateikta medžiaga, turi būti iliustruota praktinėmis užduotimis bei pavyzdžiais, orientuotais į siekiamą rezultatą. Siekiami rezultatai turi būti projektuojami į jų tiesioginį pritaikymą dalyvių asmeniniame gyvenime ir (ar) ekonominėje, darbinėje veikloje.

2.2.3. Kiekvienos programos koncepcija turi būti suderinta su Perkančiąja organizacija.

2.2.4. Visos programos turi būti parengtos teikimui nuotoliniu būdu.

2.2.5. Perkančiąjai organizacijai kiekvienoje pateiktoje programoje turi būti: anotacija, nurodytas tikslas ir uždaviniai, pristatytos konkrečios temos, joms skiriamas laikas, aprašytos įgyjamos/plėtojamos kompetencijos, kompetencijų vertinimo būdai, užduotys, skiriamos dalyviams įgytų ir patobulintų kompetencijų įrodymui ir įsivertinimui, programai įgyvendinti naudojama mokymosi medžiaga (jei taikoma). Visi šie programos komponentai turi derėti tarpusavyje.

2.2.6. Programos turi apimti ir būti įgyvendintos:

2.2.6.1. Verslumo įgūdžių ugdymas turi būti organizuotas demonstruojant pristatomo verslo praktinę aplinką: veikiančioje įmonėje arba vykdant verslo veiklą individualiai. Turi būti pademonstruoti smulkaus verslo kūrimo ir plėtojimo pagrindiniai principai ir detalės perteikiant konkretaus pristatomo verslo kūrimą ir plėtojamą. Kiekviena mokymo programa turi atspindėti vieną sritį iš išvardintų: apželdinimo paslaugos, aplinkos tvarkymo paslaugos, patalpų tvarkymo paslaugos, automobilių remonto paslaugos, statybos darbai, apdailos darbai, baldų projektavimas /gamyba. Mokymo programos turi atskleisti konkretaus demonstruojamo verslo rūšies specifiką.

2.2.6.2. Žinios pradedantiems verslininkams: pristatomo verslo pradžia (įmonės ar individualios veiklos rūšies pasirinkimas, įmonės steigimas, darbo vietos kūrimas, veiklos reguliavimas, mokesčiai, buhalterinė apskaita, darbdavio atsakomybė, bankiniai atsiskaitymai ir kt., rinkos tyrimai, verslo idėjos išgryninimas ir plėtojimas, finansų valdymas, smulkaus verslo finansavimo šaltinių paieška.

2.2.6.3. Pristatomo verslo įmonės valdymas, verslo planavimas bei planų tikslinimas, marketingas (rinkos tyrimai, reklama, darbo su klientais įgūdžių formavimas ir kt.), savo kliento pažinimas, darbas su klientais, asmeninis pardavimas.

2.2.6.4. Pristatomo verslo mokesčių apskaita, finansų kontrolė ir valdymas.

2.2.6.5. Pristatomo verslo informacijos paieška ir jos valdymas, partnerių paieška, kokybės valdymas, žmoniškųjų resursų paieška ir valdymas.

2.2.6.6. Pristatomo verslo ekonominės veiklos rūšies specifiskumai.

2.2.7. Programose turi būti nurodytos mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos.

2.2.8. Mokymo programose turi būti įtrauktos temos, tiesiogiai susijusios su žiniomis ir įgūdžiais, kurios padeda mokymų dalyviams veiksmingai dalyvauti darbo rinkoje ir profesinėje veikloje: inicijuoti, kurti ir plėtoti verslą, spręsti mokesčių klausimus ir kt.

2.2.9. Programose turi būti aiškiai suplanuota mokymų struktūra (tematika ir trumpas aprašymas, trukmė, naudojami metodai, pateikiamas mokymų paskirstymas akademinėmis valandomis).

2.2.10. Programose turi būti pateiktas planuojamų aktyviųjų mokymosi metodų, praktinės veiklos, taikymo metodų ir (arba) būdų aprašas, pasiektų rezultatų matavimo aprašymas.

2.2.11. Programose turi būti nurodytas kiekvienai programai rengti reikalingas informacinių šaltinių sąrašas, aprašytos naudojamos mokymo priemonės.

2.2.12. Galutinės mokymų programos turi būti suderintos su Perkančiąja organizacija ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas iki mokymų pradžios.

2.3. Reikalavimai Pirkimo 3 dalies mokymo programai

2.3.1. Tiekėjas turi parengti 24 akad. val. mokymo programą (pagal techninės specifikacijos 2.3.6. punkte nurodytas temas) ir pagal ją praveisti mokymus. Mokymų tikslas – suteikti tikslinės grupės dalyviams žinių ir įgūdžių apie įvairių psichoaktyvių medžiagų poveikį asmens sveikatai, priklausomybes nuo psichoaktyvių medžiagų bei įvairių vaistinių preparatų, priklausomybių valdymą. Pagal šią programą Tiekėjas turi organizuoti ir įvykdyti iš viso ne mažiau kaip 600 akad. val. mokymų.

2.3.2. Programos tikslai ir uždaviniai turi atitikti tikslinės grupės poreikius. Programos turinys turi būti inovatyvus, įgyvendinimui naudojami šiuolaikiniai ir inovatyvūs andragoginiais principais paremti mokymo metodai, padedantys įgyti reikiamas kompetencijas. Mokymų metu pateikta medžiaga, turi būti iliustruota praktinėmis užduotimis bei pavyzdžiais, orientuotais į siekiamą rezultatą. Siekiami rezultatai turi būti projektuojami į jų tiesioginį pritaikymą dalyvių asmeniniame, socialiniame gyvenime ir (ar) ekonominėje, darbinėje veikloje.

2.3.3. Programa turi būti suderinta su Perkančiąja organizacija.

2.3.4. Programa turi būti parengta teikimui nuotoliniu būdu.

2.3.5. Perkančiąjai organizacijai pateiktoje programoje turi būti: anotacija, nurodytas tikslas ir uždaviniai, pristatytos konkrečios temos, joms skiriamas laikas, aprašytos įgyjamos/plėtojamos kompetencijos, kompetencijų vertinimo būdai, užduotys, skiriamos dalyviams įgytų ir patobulintų kompetencijų įrodymui ir įsivertinimui, programai įgyvendinti naudojama mokymosi medžiaga (jei taikoma). Visi šie programos komponentai turi derėti tarpusavyje.

2.3.6. Programa turi apimti tokias temas:

2.3.6.1. Psichoaktyvių medžiagų poveikis asmens sveikatai. Įvairių psichoaktyvių medžiagų poveikį emocinei ir fizinei asmens sveikatai.

2.3.6.2. Ūminis ir lėtinis etilo alkoholio veikimas;

2.3.6.3. Apsinuodijimai nelegaliais opioidais, opioidiniais analgetikais, benzodiazepiniais;

2.3.6.4. Ūminis ir lėtinis stimuliatorių veikimas;

2.3.6.5. Haliucinogenų veikimas;

2.3.6.6. Kanapių toksiškumas;

2.3.6.7. Nikotino ir kitų tabako produktų veikimas;

2.3.6.8. Naujos psichoaktyviosios medžiagos, vaistiniai preparatai;

2.3.6.9. Pagalbos ir savi pagalbos būdai apsinuodijimo atveju;

2.3.6.10. Priklausomybės: problemos esmė ir pagalbos ir savi pagalbos būdai;

2.3.6.11. Priklausomybių pirminis nustatymas, esminiai požymiai, savęs monitoringas, savi refleksija;

2.3.6.12. Kaip atskirti veiksmingus ir neveiksmingus pagalbos būdus? Šiuolaikiniai požiūriai į priklausomybių diagnostiką, gydymo būdus ir žmonių su negalia teises;

2.3.6.13. Priklausomybės, priežastys, apraiškos, pasekmės ir prevencijos būdai. Ką turime žinoti apie priklausomybes nuo psichoaktyvių medžiagų ir kitų vaistinių preparatų, apie jų neigiamą poveikį fizinei ir emocinei sveikatai ir kaip jų išvengti? Dažniausiai pasitaikantys sveikatos sutrikimai. Pagalbos būdai asmeniui ir šeimai.

2.3.7. Mokymų programoje turi būti įtrauktos ir temos, susijusios su žiniomis ir įgūdžiais, kurios padeda mokymų dalyviams veiksmingai dalyvauti darbo rinkoje ir profesinėje veikloje: psichoaktyvių medžiagų bei vaistinių preparatų vartojimo kontrolės būdai, savirefleksija, emocinė sveikata ir jos svarba socialiniame rate, priklausomybių problemų atpažinimas, pagalbos ir savipagalbos būdai ir pan.

2.3.8. Programoje turi būti nurodytos mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos.

2.3.9. Programoje turi būti aiškiai suplanuota mokymų struktūra (tematika ir trumpas aprašymas, trukmė, naudojami metodai, pateikiamas mokymų paskirstymas akademinėmis valandomis).

2.3.10. Programoje turi būti pateiktas planuojamų aktyviųjų mokymosi metodų, praktinės veiklos taikymo metodų ir (arba) būdų aprašas, pasiektų rezultatų matavimo aprašymas.

2.3.11. Programoje turi būti nurodytas programai rengti reikalingas informacinių šaltinių sąrašas, aprašytos naudojamos mokymo priemonės.

2.3.12. Galutinė mokymų programa turi būti suderinta su Perkančiąja organizacija ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas iki mokymų pradžios.

2.4. Reikalavimai Pirkimo 4 dalies mokymo programai

2.4.1. Tiekėjas turi parengti 24 akad. val. mokymo programą (pagal techninės specifikacijos 2.4.6. punkte nurodytas temas) bei pagal ją organizuoti ir vykdyti mokymus 10 dalyvių grupių, iš viso ne mažiau 240 akad. val. mokymų. Mokymų tikslas – suteikti tikslinės grupės dalyviams žinių ir įgūdžių apie vyresnio amžiaus žmonių kognityvinės sveikatos (kognityvinių gebėjimų) stiprinimą. Sveikos gyvensenos (kognityvinės sveikatos) mokymo programa turi būti pagrįsta tarptautiniu mastu pripažintomis metodikomis (pvz., Feuersteino instrumentinio praturtinimo programa, RX programa, Learning propensity assessment device (LPAD), Cognitive Abilities Profile (CAP) arba kitomis lygiavertėmis), skirtomis vyresnio amžiaus žmonių kognityvinės sveikatos (kognityvinių gebėjimų) stiprinimui. Į mokymo programą turi būti įtraukti konkretūs būdai, kaip stiprinti vyresnio amžiaus asmenų kasdieninį funkcionavimą, nes su amžiumi atsiranda tam tikri kognityvinio funkcionavimo sunkumai, įtakojantys kasdieninę veiklą. Pagal šią programą vykdomuose mokymuose turi būti išbandomi praktiniai pratimai, kuriais besimokantieji mokytusi išlaikyti ir lavinti kognityvinius gebėjimus, gebėjimą mokytis, stiprintų kognityvinių lankstumą, įtakojantį kasdieninių veiklų efektyvumą. Mokymai turi skatinti dalyvius išbandyti ir naudoti visas šiuolaikinio mokymosi formas ir galimybes, užtikrinančias su amžiumi didėjančio kognityvinių funkcijų silpnėjimo prevenciją.

2.4.2. Programos tikslai ir uždaviniai turi atitikti tikslinės grupės poreikius. Programos turinys turi būti inovatyvus, įgyvendinimui naudojami šiuolaikiniai ir inovatyvūs andragoginiais principais paremti mokymo metodai, padedantys įgyti reikiamas kompetencijas. Mokymų metu pateikta medžiaga, turi būti iliustruota praktinėmis užduotimis bei pavyzdžiais, orientuotais į siekiamą rezultatą. Siekiami rezultatai turi būti projektuojami į jų tiesioginį pritaikymą dalyvių asmeniniame gyvenime ir ekonominėje, profesinėje veikloje.

2.4.3. Programa turi būti suderinta su Perkančiąja organizacija.

2.4.4. Programa turi būti parengta teikimui kontaktiniu ir nuotoliniu (mišriu) būdu.

2.4.5. Perkančiąjai organizacijai pateiktoje programoje turi būti: anotacija, nurodytas tikslas ir uždaviniai, pristatytos konkrečios temos, joms skiriamas laikas, aprašytos įgyjamos/plėtojamos kompetencijos, kompetencijų vertinimo būdai, užduotys, skiriamos dalyviams įgytų ir patobulintų kompetencijų įrodymui ir įsivertinimui, programai įgyvendinti naudojama mokymosi medžiaga (jei taikoma). Visi šie programos komponentai turi derėti tarpusavyje.

2.4.6. Programa turi apimti tokias temas:

2.4.6.1. Suaugusiųjų kognityvinės funkcijos, kognityvinių funkcijų svarba ir vaidmuo kasdieniame gyvenime ir darbinėje veikloje;

2.4.6.2. Suaugusiųjų suvokimo, mąstymo, mokymosi ir atminties gebėjimų praktinis lavinimas taikant siūlomų kognityvinių programų instrumentus (pvz., užduočių rinkinius);

2.4.6.3. Efektyvios kognityvinio ugdymo ir sunkumų korekcijos bei kompensavimo strategijos, pritaikomos kasdieninėje veikloje;

2.4.6.4. Konkrečios technikos ir būdai palaikyti ir skatinti vyresnio amžiaus žmonių aktyvaus ir savarankiško mokymosi įgūdžius, taikant adaptyvius ir efektyvius kasdieninių problemų sprendimo, mokymosi, kognityvinės veiklos ir savarankiškumo įgūdžius.

2.4.7. Programoje turi būti nurodytos mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos.

2.4.8. Programoje turi būti aiškiai suplanuota mokymų struktūra (tematika ir trumpas aprašymas, trukmė, naudojami metodai, pateikiamas mokymų paskirstymas akademinėmis valandomis).

2.4.9. Programoje turi būti pateiktas planuojamų aktyviųjų mokymosi metodų, praktinės veiklos taikymo metodų ir (arba) būdų aprašas, pasiektų rezultatų matavimo aprašymas.

2.4.10. Programoje turi būti nurodytas programai rengti reikalingas informacinių šaltinių sąrašas, aprašytos naudojamos mokymo priemonės.

2.4.11. Galutinė mokymų programa turi būti suderinta su Perkančiąja organizacija ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienų iki mokymų pradžios.

2.5. Reikalavimai pirkimo 5 dalies mokymo programai

2.5.1. Tiekėjas turi parengti 24 akad. val. mokymo programą (pagal techninės specifikacijos 2.5.6. punkte nurodytas temas) ir pagal ją pravesti mokymus. Mokymų tikslas – suteikti tikslinės grupės dalyviams žinių ir įgūdžių psichinės (emocinės) sveikatos aspektais. Iš viso Tiekėjas turi suorganizuoti ir įvykdyti ne mažiau kaip 600 akad. val. mokymų.

2.5.2. Programos tikslai ir uždaviniai turi atitikti tikslinės grupės poreikius. Programos turinys turi būti inovatyvus, įgyvendinimui naudojami šiuolaikiniai ir inovatyvūs andragoginiais principais paremti mokymo metodai, padedantys įgyti reikiamas kompetencijas. Mokymų metu pateikta medžiaga, turi būti iliustruota praktinėmis užduotimis bei pavyzdžiais, orientuotais į siekiamą rezultatą. Siekiami rezultatai turi būti projektuojami į jų tiesioginį pritaikymą dalyvių asmeniniame gyvenime ir (ar) ekonominėje, darbinėje veikloje.

2.5.3. Programos koncepcija turi būti suderinta su Perkančiąja organizacija.

2.5.4. Programa turi būti parengta teikimui nuotoliniu būdu.

2.5.5. Perkančiajai organizacijai pateiktoje programoje turi būti: anotacija, nurodytas tikslas ir uždaviniai, pristatytos konkrečios temos, joms skiriamas laikas, aprašytos įgyjamos/plėtojamos kompetencijos, kompetencijų vertinimo būdai, užduotys, skiriamos dalyviams įgytų ir patobulintų kompetencijų įrodymui ir įsivertinimui, programai įgyvendinti naudojama mokymosi medžiaga (jei taikoma). Visi šie programos komponentai turi derėti tarpusavyje.

2.5.6. Programa turi apimti tokias temas:

2.5.6.1. Psichikos (emocinė) sveikata – kas tai? Apie gerą emocinę sveikatą, jos požymius ir būdus ją stiprinti.

2.5.6.2. Kaip paaiškinti žmonių emocijų, elgesio ir bendravimo ypatumus bei sutrikimus. Svarbiausios mokslo teorijos apie psichologinius, socialinius, biologinius veiksnius, lemiančius žmonių psichikos ypatumus ir įvairovę.

2.5.6.3. Kaip apsaugoti ir puoselėti sveiką emocinę raidą vaikystėje? Dažniausiai pasitaikantys vaikų raidos ir psichikos sutrikimai. Pagalbos būdai vaikui ir šeimai.

2.5.6.4. Maištingoji paauglystė. Kaip atskirti „normą“ ir „patologiją“. Paauglių emocijų ir elgesio ypatumai. Kaip padėti paaugliui ir jo tėvams spręsti tarpusavio santykių problemas?

2.5.6.5. Smurtas, jo priežastys, apraiškos, pasekmės ir prevencijos būdai. Ką turime žinoti apie savižudišką elgesį ir kaip jo išvengti?

2.5.6.6. Priklausomybės: problemos esmė ir pagalbos būdai.

2.5.6.7. Dažniausiai pasitaikantys psichikos sutrikimai tarp suaugusiųjų. Kaip atskirti veiksmingus ir neveiksmingus pagalbos būdus? Šiuolaikiniai požiūriai į psichikos sutrikimų diagnostiką, gydymo būdus ir žmonių su negalia teises.

2.5.7. Teikiamojo mokymų programoje turi būti įtrauktos ir temos, susijusios su žiniomis ir įgūdžiais, kurios padeda mokymų dalyviams veiksmingai dalyvauti darbo rinkoje ir profesinėje veikloje: streso valdymo būdai, emocinis intelektas ir jo svarba kolektyve, psichinių problemų atpažinimas ir pan.

2.5.8. Programoje turi būti nurodytos mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos.

2.5.9. Programoje turi būti aiškiai suplanuota mokymų struktūra (tematika ir trumpas aprašymas, trukmė, naudojami metodai, pateikiamas mokymų paskirstymas akademinėmis valandomis).

2.5.10. Programoje turi būti pateiktas planuojamų aktyviųjų mokymosi metodų, praktinės veiklos taikymo metodų ir (arba) būdų aprašas, pasiektų rezultatų matavimo aprašymas.

2.5.11. Programoje turi būti nurodytas programai rengti reikalingas informacinių šaltinių sąrašas, aprašytos naudojamos mokymo priemonės.

2.5.12. Galutinė mokymų programa turi būti suderinta su Perkančiąja organizacija (Perkančiajai organizacijai pareikalavus) ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienų iki mokymų pradžios.

3. Bendrieji reikalavimai paslaugoms

3.1. Bendrieji reikalavimai Pirkimo 1 dalies paslaugoms

3.1.1. Paslaugų tikslas – apmokyti iš viso ne mažiau 330 dalyvių (22 grupės), kurie patobulins savo kompetencijas pagal 24 akad. val. mokymo programoje numatytas temas (žr. techninės specifikacijos 2.1.6. punktą). Asmuo laikomas sėkmingai išklausęs ir baigęs mokymus, kai jam bus suteikiamas tai liudijantis pažymėjimas arba pažyma.

3.1.2. Dalyvių skaičius vienoje grupėje – ne mažiau 15 (penkiolika) asmenų. Bendras mokymų dalyvių skaičius - ne mažiau kaip 330 asmenų. Tiekėjas gali apmokyti daugiau mokymų dalyvių, tačiau už juos nebus apmokėta.

3.1.3. Pagal kiekvieną mokymų programą mokymus gali vykdyti lektorius ir 2 lektoriaus asistentai. Lektoriaus asistentai gali vykdyti ne daugiau 40 procentų mokymų laiko.

3.1.4. Nuotoliai mokymai turi būti organizuojami vadovaujantis techninės specifikacijos 5 punkte pateikta informacija.

3.2. Bendrieji reikalavimai Pirkimo 2 dalies paslaugoms

3.2.1 Paslaugų tikslas – apmokyti iš viso ne mažiau 210 dalyvių (14 grupių), kurie patobulins savo kompetencijas pagal 24 akad. val. mokymo programoje numatytas temas (žr. techninės specifikacijos 2.2.6. punktą). Asmuo laikomas sėkmingai išklausęs ir baigęs mokymus, kai jam bus suteikiamas tai liudijantis pažymėjimas arba pažyma.

3.2.2 Dalyvių skaičius vienoje grupėje – ne mažiau 15 (penkiolika) asmenų. Bendras mokymų dalyvių skaičius - ne mažiau kaip 210 asmenų. Tiekėjas gali apmokyti daugiau mokymų dalyvių, tačiau už juos nebus apmokėta.

3.2.3 Pagal kiekvieną mokymų programą mokymus gali vykdyti lektorius ir 2 lektoriaus asistentai. Lektoriaus asistentai gali vykdyti ne daugiau 40 procentų mokymų laiko.

3.2.4 Nuotoliai mokymai turi būti organizuojami vadovaujantis techninės specifikacijos 5 punkte pateikta informacija.

3.3. Bendrieji reikalavimai Pirkimo 3 dalies paslaugoms

3.3.1 Paslaugų tikslas – apmokyti iš viso ne mažiau 375 dalyvių (25 grupės), kurie patobulins savo kompetencijas pagal 24 akad. val. mokymo programoje numatytas temas (žr. techninės specifikacijos 2.3.6. punktą). Asmuo laikomas sėkmingai išklausęs ir baigęs mokymus, kai jam bus suteikiamas tai liudijantis pažymėjimas arba pažyma.

3.3.2 Dalyvių skaičius vienoje grupėje – ne mažiau 15 (penkiolika) asmenų. Bendras mokymų dalyvių skaičius - ne mažiau kaip 375 asmenys. Tiekėjas gali apmokyti daugiau mokymų dalyvių, tačiau už juos nebus apmokėta.

3.3.3 Mokymus gali vykdyti lektorius ir lektoriaus asistentai. Lektorius turi vykdyti ne mažiau 40 procentų mokymų laiko.

3.3.4 Nuotoliniai mokymai turi būti organizuojami vadovaujantis techninės specifikacijos 5 punkte pateikta informacija.

3.4. Bendrieji reikalavimai pirkimo 4 dalies paslaugoms

3.4.1. Paslaugų tikslas – apmokyti iš viso ne mažiau 150 dalyvių (10 grupių), kurie patobulins savo kompetencijas pagal 24 akad. val. mokymo programoje numatytas temas (žr. techninės specifikacijos 2.4.6. punktą). Asmuo laikomas sėkmingai išklausęs ir baigęs mokymus kai jam bus suteikiamas tai liudijantis pažymėjimas arba pažyma.

3.4.2. Dalyvių skaičius vienoje grupėje – ne mažiau 15 (penkiolika) asmenų. Bendras mokymų dalyvių skaičius - ne mažiau kaip 150 asmenų. Tiekėjas gali apmokyti daugiau mokymų dalyvių, tačiau už juos nebus apmokėta.

3.4.3. Mokymus gali vykdyti lektorius ir lektoriaus asistentai. Lektorius turi vykdyti ne mažiau 40 procentų mokymų laiko.

3.4.4. Mokymai vykdomi kontaktiniu ir nuotoliniu (mišriu) būdu. Kontaktiniu būdu turi būti vykdomi 8 akad. val. mokymai, atvykstant į mokymų vietą, nuotoliniu būdu turi būti vykdomi 16 akad. val. mokymai, naudojantis informacinių komunikacijų technologijų (IKT) priemonėmis. Jei Lietuvos Respublikoje yra paskelbtas karantinas dėl koronavirusinės infekcijos ar pan. arba Lietuvos Respublikoje nustatyti apribojimai dėl koronavirusinės infekcijos ar pan., kurie trukdo Tiekėjui tinkamai įvykdyti kontaktinius mokymus pagal šią Sutartį (pvz., draudžiami ar nerekomenduojami atvirose ir/ar uždaroje erdvėje organizuojami renginiai ir/ar susibūrimai ir pan.), mokymai turi būti vykdomi nuotoliniu būdu visa apimtimi.

3.4.5. Nuotoliniai mokymai turi būti organizuojami vadovaujantis techninės specifikacijos 5 punkte pateikta informacija.

3.4.6. Kontaktiniai mokymai turi būti organizuojami vadovaujantis techninės specifikacijos 4 punkte pateikta informacija.

3.5. Bendrieji reikalavimai pirkimo 5 dalies paslaugoms

3.5.1. Paslaugų tikslas – apmokyti iš viso ne mažiau 375 dalyvių (25 grupės), kurie patobulins savo kompetencijas pagal 24 akad. val. mokymo programoje numatytas temas (žr. techninės specifikacijos 2.5.6. punktą). Asmuo laikomas sėkmingai išklausęs ir baigęs mokymus kai jam bus suteikiamas tai liudijantis pažymėjimas arba pažyma.

3.4.2. Dalyvių skaičius vienoje grupėje – ne mažiau 15 (penkiolika) asmenų. Bendras mokymų dalyvių skaičius - ne mažiau kaip 375 asmenų. Tiekėjas gali apmokyti daugiau mokymų dalyvių, tačiau už juos nebus apmokėta.

3.4.3. Mokymus gali vykdyti lektorius ir lektoriaus asistentai. Lektorius turi vykdyti ne mažiau 40 procentų mokymų laiko.

3.4.3. Nuotoliniai mokymai turi būti organizuojami vadovaujantis techninės specifikacijos 5 punkte pateikta informacija.

3.5. Bendrieji reikalavimai 1, 2, 3, 4, 5 pirkimo dalims

3.5.1. Tiekėjas turi sudaryti mokymų grafiką numatydamas mokymų datas bei jį suderinti su Perkančiąja organizacija. Teikėjas Perkančiajai organizacija turi teikti atnaujintą grafiką kiekvienam ateinančiam mėnesiui, grafiką pateikiant ne vėliau nei likus 3 d. d. iki mėnesio pradžios. Mėnesio laikotarpyje, dėl nenumatytų aplinkybių pasikeitus konkrečioms mokymo datai ir/ar vietai (kontaktinių mokymų atveju), apie tai informuoti Perkančiąją organizaciją ne vėliau nei likus 1 d. d. iki mokymų pradžios.

3.5.2. Paslaugos taip pat apima **tikslinės grupės surinkimo, suformavimo, dalyvių registravimo, dalyvavimo mokymuose užtikrinimo, mokomosios medžiagos parengimo (jei taikoma), nuotolinio mokymosi informacinių technologijų naudojimo ir jų techninio palaikymo bei kitus organizacinius darbus.**

3.5.3. Mokymai skirtingose grupėse gali vykti tuo pačiu metu.

3.5.4. Mokymai turi vykti lietuvių kalba.

3.5.5. Paslaugų suteikimo terminas: Paslaugos turi būti suteiktos iki **2023 m. rugpjūčio 31 d.** Pratęsus Projekto įgyvendinimo terminą, paslaugų teikimo terminas gali būti patęstas 1 kartą ne ilgiau kaip 3 mėnesiams.

3.5.6. Visuose dokumentuose (nuorodose, dalyvių sąrašuose, baigimo pažymėjimuose ir pan.) privalo būti naudojami 2014-2020 metų Europos Sąjungos finansavimo periodo viešinimo ženklai – logotipai, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1303/2013 ir nurodyta interneto svetainėje <http://www.esf.lt> bei nurodyta, kad **projektas/mokymai finansuojami Europos socialinio fondo lėšomis**.

3.2. „Žalieji“ reikalavimai

3.2.1. Šis pirkimas laikomas žaliuoju, nes perkamos Paslaugos tenkina Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. D1-508 „Dėl aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) 4.4.3. papunktį, *perkama tik nematerialaus pobūdžio (intelektinė) ar kitokia paslauga, nesusijusi su materialaus objekto sukūrimu, kurios teikimo metu nėra numatomas reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai, nesukuriamas taršos šaltinis ir negeneruojamos atliekos (pvz., atlikėjų, fotografų, dizaino, garso inžinierių, vaizdo inžinierių, renginių vedėjų, vertėjų, tekstų rengėjų paslaugos; mokymų, socialinių ir mokslinių tyrimų, studijų ir koncepcijų parengimo paslaugos; rinkodaros ir viešinimo strategijų, ir skaitmeninės reklamos, publikacijų paruošimo paslaugos; programavimo, programinės įrangos nuomos ir informacinių sistemų priežiūros paslaugos; audito, draudimo, teisinės ir konsultantų teikiamos paslaugos ir kitos paslaugos).*

3.2.2. Perkamos Paslaugos nėra Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintame Produktų, kurių viešiesiems pirkimams ir pirkimams taikytini minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašė.

4. KONTAKTINIŲ MOKYMŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

4.1. Reikalavimai patalpoms, įrangai:

4.1.1. Mokymai turi būti organizuojami mokymams pritaikytose patalpose, kurios turi būti su mokymams reikiama įranga, baldais bei kitomis mokymo priemonėmis, reikalingomis mokymų temoms perteikti bei praktiniams užsiėmimams organizuoti, atsižvelgiant į mokymų turinio specifiką.

4.1.2. Mokymų patalpos turi būti gerai vėdinamos, tinkamai apšviestos, šildomos (žiemos sezono metu), kondicionuojamos.

4.1.3. Mokymų patalpose turi būti užtekstinai vietos mokymų dalyviams ir lektoriams.

4.1.4. Mokymų patalpose turi būti sąlygos gerai matyti ir girdėti pateikiamą informaciją.

4.1.5. Mokymų patalpose turi būti mokymų organizavimui reikiama įranga ir baldai: kompiuterinė ir multimedijos įranga, leidžianti demonstruoti vaizdinę medžiagą (prezentacijas, paveikslukus, nuotraukas, filmuotą medžiagą) iš skaitmeninės laikmenos, jungtis USB atmintinei, kompiuteris, interneto ryšys, lenta su dideliais popieriaus lapais (ne mažiau kaip 5 lapų vienai mokymų dienai) (jei taikoma), ne mažiau nei 4 spalvų flomasteriai (jei taikoma), stalas ir kėdė lektoriui, mobilūs stalai ir kėdės mokymų dalyviams ir pan.

4.1.6. Tiekėjas kiekvienų mokymų metu turi paskirti atsakingą asmenį, į kurį Perkančioji organizacija ir dalyviai galėtų kreiptis vietoje dėl teikiamų paslaugų ir (arba) mokymų metu iškilus problemoms dėl naudojamų patalpų, įrangos ir (arba) kitų nenumatytų techninių problemų.

4.1.7. Pastate, kuriame vyksta mokymai turi būti parengtos ir matomose vietose išdėstytos informacinės nuorodos / užrašai į mokymų vietą. Viešinimo ženklai turi būti iš anksto suderinti su Perkančiąja organizacija pagal Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų viešinimo reikalavimus.

4.1.8. Mokymų patalpos turi būti parengtos ne vėliau kaip 1 val. iki nurodytos mokymų pradžios.

4.2. Reikalavimai mokymų dalyvių maitinimo organizavimui:

4.2.1. Kavos pertraukos turi būti organizuojamos tame pačiame pastate, kur vyksta mokymai arba nutolę vienas nuo kito ne didesniu nei 15 min. kelio pėsčiomis atstumu, arba, jei atstumas didesnis, Tiekėjas savo sąskaita turi pasirūpinti transportu, kuris nuvežtų mokymų dalyvius iki maitinimo vietos ir atgal. Kiekvienai grupei Paslaugų teikėjas iš viso turi organizuoti 2 (dvi) kavos / arbatos pertraukas su užkandžiais. Kiekvienos kavos / arbatos pertraukos metu turi būti patiekta kava su priedais (cukrus, grietinėlė / pienas), arbata, citrina, mineralinis vanduo (buteliukai po 0,5 ltr.), sausainiai ar kiti užkandžiai (1 mokymų dalyviui ne mažiau 50 g.).

4.2.2. Teikiamos maitinimo paslaugos turi atitikti Lietuvos higienos normą HN15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu V-675.

4.2.3. Tiekėjas turi pasirūpinti visais reikiamais indais, staltiesėmis, servetėlėmis, aptarnavimu kavos ir pietų pertraukų metu bei vietos paruošimu, sutvarkymu po jų.

5. NUOTOLINIŲ MOKYMŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

5.2. Tiekėjas turi užtikrinti nuotolinių mokymų kokybišką organizavimą (pasirūpinti ir mokymų metu administruoti nuotolinio mokymo(si) kambarį, vykdyti nuotoliniu būdu besimokančių dalyvių registraciją ir pateikti dokumentus, įrodančius dalyvių dalyvavimą nuotoliniuose mokymuose, padėti mokymų dalyviams išspręsti technines prisijungimo ar dalyvavimo mokymuose problemas ir pan.).

5.3. Mokymai nuotolinio mokymo forma turi vykti Tiekėjo nurodytoje nuotolinio mokymosi aplinkoje, prie kurios Tiekėjas turės užtikrinti prieigą (prisijungimą ir funkcionalų darbą) mokymų dalyviams, lektoriams, Perkančiosios organizacijos atstovams bei kitiems Perkančiosios organizacijos nurodytiems asmenims.

5.4. Tiekėjas yra visiškai atsakingas už visą reikiamą nuotolinio mokymo platformos infrastruktūrą ir jos tinkamą sukonfigūravimą mokymams bei palaikymą. Tiekėjas savo lėšomis turi sumokėti už pasirinktą naudoti virtualią mokymosi aplinką. Visa reikalingą mokymams dalomoji ir kita medžiaga (jei taikoma) turi būti patalpinta nuotolinio mokymo platformoje ir prieinama dalyviams visą mokymosi laiką.

5.5. Tiekėjas prieigą prie sukonfigūruotos nuotolinio mokymo platformos mokymų dalyviams privalo suteikti ne vėliau kaip 3 dienos iki numatytų mokymų pradžios, informuoti apie mokymų laiką, prisijungimą prie mokymo aplinkų, organizuoti mokymus numatyto laiku ir numatytoje aplinkoje.

5.6. Lektoriumi, neturinčiam galimybės vykdyti mokymo proceso nuotoliniu būdu ar neturinčiam nuotoliniam mokymuisi reikalingos IT įrangos, Tiekėjas suteikia patalpą ir IT įrangą, reikalingą sklandžiam nuotoliniam darbui.

5.7. Nuotolinių mokymų metu privalo būti užtikrinama galimybė identifikuoti kiekvieną dalyvį, atlikti patikras.

6. ATSISKAITYMO UŽ MOKYMŲ ORGANIZAVIMĄ IR VYKDYMĄ TVARKA

6.1. Atsiskaitymo už kontaktinių mokymų organizavimą ir vykdymą tvarka

6.1.1. Tiekėjas yra atsakingas už Perkančiosios organizacijos pateiktų dalyvio anketų spausdinimą (preliminari anketos apimtis – 2 psl., A4 formatas), išdalinimą dalyviams, surinkimą ir pateikimą Perkančiajai organizacijai per 15 (penkiolika) kalendorinių dienų nuo mokymų pabaigos.

6.1.2. Įvykus mokymams, Tiekėjas turi išduoti mokymų dalyviams pažymėjimus / pažymas.

6.1.3. Pasibaigus kiekvienos grupės mokymams Tiekėjas turi pateikti Perkančiajai organizacijai detalią kontaktinių mokymų įvykdymo ataskaitą, kurią turi sudaryti: užpildytos dalyvių anketos, dalyvių lankomumo formos su dalyvių parašais, išduotų pažymėjimų sąrašas, vieno pažymėjimo kopija, mokymų mokomoji / dalomoji medžiaga (jei taikoma), mokymų programa ir kiti su Paslaugų įvykdymu susiję dokumentai. Ataskaitą Tiekėjas turi pateikti per 15 (penkiolika) kalendorinių dienų nuo kiekvienos temos mokymų pabaigos.

6.1.4. Praėjus 28 (dvidešimt aštuonioms) kalendorinėms dienoms po kiekvienos temos mokymų pabaigos, Paslaugų teikėjas turi apklausti visus mokymų dalyvius (telefonu), užpildyti informacijos apie projekto dalyvius, baigusius dalyvauti projekte, formą (dokumento formą pateiks Perkančioji organizacija) ir ją pateikti Perkančiajai organizacijai per 5 (penkias) darbo dienas nuo apklausos įvykdymo.

6.1.5. Paslaugų priėmimo-perdavimo aktą ir sąskaitą-faktūrą po kiekvienos grupės mokymų pabaigos tiekėjas gali pateikti tik pateikęs ir su Perkančiąja organizacija suderinęs dokumentus, numatytus šio priedo 6.1.3. punkte.

6.2. Atsiskaitymo už nuotolinių mokymų organizavimą ir vykdymą tvarka

6.2.1. Tiekėjas yra atsakingas už Perkančiosios organizacijos pateiktų dalyvio anketų išsiuntimą dalyviams, užpildytų ir pasirašytų anketų surinkimą (skenuotų arba pasirašytų sertifikuotu elektroniniu parašu) ir pateikimą Perkančiajai organizacijai per 15 (penkiolika) kalendorinių dienų nuo kiekvienos temos mokymų pabaigos.

6.2.2. Įvykus mokymams, Tiekėjas turi išduoti mokymų dalyviams pažymėjimus / pažymas.

6.2.3. Pasibaigus kiekvienos grupės mokymams Tiekėjas turi pateikti Perkančiajai organizacijai nuotolinių mokymų įvykdymo ataskaitą, kurią turi sudaryti: užpildytos dalyvių anketos (skenuotos arba pasirašytos sertifikuotu elektroniniu parašu), dalyvių patvirtinimai apie dalyvavimą mokymuose iš asmeninių el. pašto adresų arba mokymų metu atliktos mokymų aplinkos nuotraukos, kuriose matomi ir identifikuojami visi mokymų dalyviai, mokymų data ir laikas (nuotraukos turi būti atliktos kiekvieną mokymų dieną, mokymų pradžioje ir pabaigoje), išduotų pažymėjimų sąrašas, vieno pažymėjimo kopija, mokymų mokomoji / dalomoji medžiaga (jei taikoma), mokymų programa ir kiti su Paslaugų įvykdymu susiję dokumentai. Ataskaitą Tiekėjas turi pateikti per 15 (penkiolika) kalendorinių dienų nuo kiekvienos temos mokymų pabaigos.

6.2.4. Praėjus 28 (dvidešimt aštuonioms) kalendorinėms dienoms po kiekvienos temos mokymų pabaigos, Tiekėjas turi apklausti visus mokymų dalyvius (telefonu), užpildyti informacijos apie projekto dalyvius, baigusius dalyvauti projekte, formą (dokumento formą pateiks Perkančioji organizacija) ir ją pateikti Perkančiajai organizacijai per 5 (penkias) darbo dienas nuo apklausos įvykdymo.

6.2.5. Paslaugų priėmimo-perdavimo aktą ir sąskaitą-faktūrą po kiekvienos grupės mokymų pabaigos Tiekėjas gali pateikti tik pateikęs ir su Perkančiąja organizacija suderinęs dokumentus, numatytus šio priedo 6.2.3. punkte.

Pirkimo procedūrų metu gauti tiekėjų paklausimai, pirkimo komisijos atsakymai į juos:

Klausimas: Pirkimo sąlygų 4 dalyje – Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai – 5 Pirkimo daliai (Sveikatingumo mokymai psichikos sveikatos gerinimui) nurodyta, kad Tiekėjas turi turėti ne mažiau kaip 3 (tris) lektoriaus asistentus, vykdančius pirkimo sutartį ir atitinkančius 4.1.20. p. nustatytus reikalavimus, kurie yra: (i) turėti aukštąjį arba jam prilygstantį medicinos ar psichologijos krypties išsilavinimą; (ii) turėti per 3 (tris) pastaruosius metus ne mažesnę kaip 3 neformalių mokymų suaugusiems (ne trumpesnių kaip 8 akad. val.) psichinės sveikatos tematika vykdymo patirtį (4.1.19 ir 4.1.20 p.).

1. Kaip matyti prie tiekėjų kvalifikacijos reikalavimų nėra numatyti jokie reikalavimai lektoriui. Tačiau Pirkimo sąlygų 14 dalyje – Pasiūlymų nagrinėjimas, vertinimas ir atmetimo priežastys – 14.20 p. nurodyta pasiūlymo techninių duomenų vertinimo tvarka. Kriterijų Lektorijų darbo patirtis (T1) ir Mokymo programų aprašai (T2) vertinimas atliekamas ekspertinio vertinimo metodu <...> (14.21. p.).

*2. 14.27. p. nustato kokybinių kriterijų įvertinimų apibūdinimų aprašymą 5 Pirkimo daliai. Pagal 14.27.1.1. p. Lektorius turi būti/turėti: (i) aukštąjį arba jam prilygstantį **medicinos krypties išsilavinimą**; (ii) per 3 (tris) pastaruosius metus ne mažesnę kaip 3 nuotolinių mokymų (ne trumpesnių kaip 8 akad. val.) suaugusiems psichinės sveikatos tema vykdymo patirtį. Kas yra lygu 1 vertinimo balui. Arba (i) aukštąjį arba jam prilygstantį **medicinos krypties išsilavinimą**; (ii) per 3 (tris) pastaruosius metus ne mažesnę kaip 3 nuotolinių mokymų (ne trumpesnių kaip 8 akad. val.) suaugusiems psichinės sveikatos tema vykdymo patirtį; (iii) mokslinį ir / ar pedagoginį laipsnį dėstant psichinės sveikatos kursus ir parengęs bent 1 (vieną) metodinę priemonę / monografiją apie psichinę sveikatą. Kas yra lygu 2 vertinimo balams. Arba (i) aukštąjį arba jam prilygstantį **medicinos krypties išsilavinimą**; (ii) per 3 (tris) pastaruosius metus ne mažesnę kaip 3 nuotolinių mokymų (ne trumpesnių kaip 8 akad. val.) suaugusiems psichinės sveikatos tema vykdymo patirtį; (iii) mokslinį ir / ar pedagoginį laipsnį dėstant psichinės sveikatos kursus ir parengęs bent 1 (vieną) metodinę priemonę / monografiją apie psichinę sveikatą; (iv) 3 (tris) pastaruosius metus dalyvavimo patirtį suformuotose nacionalinio lygmens darbo grupėse sprendžiant psichinės sveikatos problemas ir tarptautinės patirties: tarptautinių darbo grupių, organizacijų narys / ekspertas. Kas yra lygu 3 balams.*

3. Pirkimo sąlygų 1 p. nurodyta, kad Pirkimo objektas – Suaugusiųjų bendrųjų ir pagrindinių kompetencijų mokymų organizavimo ir vykdymo paslaugos, skirtos asmeniniam ir profesiniam tobulėjimui. Pagal Pirkimo techninės specifikacijos 2.5.1. p. Mokymų tikslas – suteikti tikslinės grupės dalyviams žinių ir įgūdžių psichinės (emocinės) sveikatos aspektais. Tikslinė grupė – suaugusieji nuo 18 metų amžiaus, išskyrus 55 – 64 m. amžiaus asmenis (1.2. p.). Mokymų medžiaga turi būti pateikiama suprantamai, paprastai, naudojant gyvenimiškus pavyzdžius. Pažymėtina, kad 2.5.6. p. suformuotos temos ir potėmės išskiria psichinę (emocinę) sveikatą, geros emocinės sveikatos požymius ir jos stiprinimą, žmonių emocijų, elgesio ir bendravimo ypatumus bei sutrikimus ir t.t.

4. Iš nurodyto matyti, kad mokymų dalyviais gali būti įvairaus statuso, išsilavinimo asmenys. Mokymų tikslas pabrėžia, kad turi būti suteikti įgūdžiai psichinės emocinės sveikatos srityje, o ne atitinkamos srities specialistams suteiktos kvalifikacijos kelimo žinios ar kitokia specifinė, sudėtingesnė informacija. Tai sudaro pagrindą abejoti aukščiau paminėtų kokybinių kriterijų tikslingumu ir proporcingumu Pirkimu siekiamam tikslui, ypač kriterijams lektoriui turėti medicinos krypties išsilavinimą.

5. Paminėtina, kad Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-1733 „Dėl psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 1 p. nurodyta, kad psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo tvarkos aprašas nustato reikalavimus psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugas teikiantiems asmenims, šių asmenų teises ir pareigas teikiant psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugas, šių paslaugų teikimo savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose (toliau – Biuras) tvarką ir šių paslaugų teikimo stebėsenos tvarką. Pagal Aprašo 6 p. paslaugas teikia fizinis asmuo, kuris atitinka bent vieną iš šių reikalavimų (toliau – Specialistas): turintis aukštąjį universitetinį išsilavinimą, įgytą baigus psichologijos studijų krypties sveikatos psichologijos arba klinikinės psichologijos studijas ir įgijus magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją (toliau – sveikatos (klinikinis) psichologas); turintis aukštąjį universitetinį išsilavinimą, įgytą baigus psichologijos studijų krypties studijas ir įgijus magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įgijęs psichologų, teikiančių pagalbą mokiniui, pirmąją arba antrąją kvalifikacinę kategoriją (toliau – kitas psichologas); turintis aukštąjį universitetinį išsilavinimą, įgytą baigus psichologijos studijų krypties studijas ir įgijus konsultavimo psichologijos magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją (toliau – konsultavimo psichologas) (6.1. – 6.4. p.).

6. Pagal doktriką ir galiojančią teismų praktiką, pasirenkant tinkamiausią pasiūlymų vertinimo kriterijų, turi būti atsižvelgiama į konkretaus pirkimo pobūdį, sudėtingumą, perkančiosios organizacijos ir rinkos tyrimų, įskaitant rinkos konsultacijų (jei tokios buvo vykdytos konkrečiu atveju) rezultatus ir pan. Pasirinkti pasiūlymų vertinimo kriterijai taip pat turi atitikti VPĮ 55 str. 4 ir 5 d. įtvirtintus reikalavimus: pirma, kriterijai turi būti susiję su pirkimo

objektu (perkamomis paslaugomis, darbai ar prekėmis); antra, kriterijai turi būti objektyvūs, aiškūs, neturi perkančiajai organizacijai suteikti neribotos pasirinkimo laisvės ir turi užtikrinti veiksmingą tiekėjų konkurenciją. Be kuriuo atveju tokie kriterijai turi neprieštarauti nė vienam iš pagrindinių VPĮ 17 str. įtvirtintų principų (ESTT 2002-09-17 sprendimas byloje Concordia Bus, C-513/99).

7. Atsižvelgiant į nurodytą, egzistuoja pagrindas manyti, kad aukščiau nurodyti kokybiniai kriterijai yra per aukšti ir pertekliniai, lyginant su konkrečiu Pirkimo pobūdžiu, jo specifika, kas gali pažeisti VPĮ nuostatas, susijusias su lygiateisiškumu, nediskriminavimu bei ženkliai apriboti potencialių tiekėjų galimybę dalyvauti Pirkimo procedūrose. Todėl prašome paaiškinti šiame Prašyme nurodytų kokybinių kriterijų nustatymo reikalingumą, tikslingumą arba patikslinti Pirkimo sąlygas minėtų kokybinių kriterijų atsisakant. “.

Atsakymas:

1. Perkančioji organizacija atsakydama į pateikto prašymo dalį dėl Pirkimo dokumentų 14.27. punkto „Kokybinių kriterijų įvertinimų apibūdinimų aprašymas 5 Pirkimo daliai: <...>“ 14.27.1.1. papunktyje „T1 „Lektoriaus darbo patirtis“ kriterijaus įvertinimo apibūdinimas: <...>“ nustatytų vertinimo kriterijų, paaiškina, kad Perkančiosios organizacijos Pirkimo sąlygų 1 priedo „Techninė specifikacija“ (toliau – Techninė specifikacija) 2.5. skyriuje „Reikalavimai pirkimo 5 dalies mokymo programai“ apibrėžtos mokymų temos suponuoja, kad psichinės sveikatos temos reikalauja gilaus ir visapusiško dalyko išmanymo, kurio sudėtinė dalis yra medicininis išsilavinimas. Pavyzdžiui, lektorius turi turėti medicinos srities dalykines kompetencijas, norint išdėstyti temas (taip pat atsakyti į aktualius dalyvių klausimus), nurodytas Techninės specifikacijos 2.5.6.3., 2.5.6.7. ir kt. punktuose. Mokymai nėra bendro pobūdžio informacija, jie remiasi intensyvia sąveika tarp lektoriaus ir besimokančių asmenų, o jautrių psichinės sveikatos temų nagrinėjime turi būti užtikrintas atitinkamas kompetencijų lygmuo, kurį ir užtikrina medicininis išsilavinimas. Kartu atkreipiame dėmesį, kad Techninės specifikacijos 3.4.3. punkte yra nurodyta, kad mokymus gali vykdyti lektorius ir lektoriaus asistentai. Pastariesiems medicininio išsilavinimo reikalavimas nėra būtinas ir jie gali vesti mokymus pagal bendresnio pobūdžio temas pagal Techninės specifikacijos 3.4.3. punkte nurodytą proporciją – pagrindinis lektorius ne mažiau 40 proc. trukmės, lektoriaus asistentai – ne daugiau 60 proc.

2. Pažymėtina, kad Perkančioji organizacija vadovaudamasi Viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – VPĮ) ir su jo įgyvendinimu susijusiomis teisės aktų nuostatomis, tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika (aktualia redakcija) bei siekdama įsigyti kokybiškas paslaugas, nepažeisdama pirkimų principų, Pirkimo dokumentuose nustatė tiekėjų atrankos kriterijus.

Pabrėžtina, kad vadovaujantis VPĮ ir su jo įgyvendinimu susijusiomis teisės aktų nuostatomis, tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika (aktualia redakcija), kokius kvalifikacinius reikalavimus bei kokią tinkamiausią pasiūlymų vertinimo kriterijų (kainos / sąnaudų ir kokybės santykio, kainos ar sąnaudų) pasirinkti – kiekvienu atveju, prieš rengiant pirkimo dokumentus, atsižvelgdamas į konkretaus pirkimo pobūdį ir sudėtingumą, į rinkos ir savo poreikių tyrimų rezultatus, sprendžia pats pirkimo vykdytojas. Taikydamos ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo atrankos kriterijų, perkančiosios organizacijos laisvos ne tik pasirinkti sutarties sudarymo (tiekėjų vertinimo) kriterijus, bet ir nustatyti jų lyginamąjį svorį tiek, kiek tai, siekiant nustatyti ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, leistų apibendrintai vertinti nustatytus subkriterijus (Teisingumo Teismo 2003 m. gruodžio 4 d. Sprendimas EVN ir Wienstrom, C-448/01, Rink. 2003, p. I-14527).

Perkančioji organizacija primena, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra nurodęs, jog, siekiant perkančiosios organizacijos veiksmų ar sprendimų neteisėtumo pripažinimo dėl viešųjų pirkimų principų pažeidimo, reikalavimą pateikusi šalis turi realiai įrodyti viešųjų pirkimų principų pažeidimo faktą, o ne tik remtis viešųjų pirkimų principo pažeidimo prielaida ir pasekmėmis. Vertinant viešųjų pirkimų principų pažeidimo faktą, būtina nustatyti, kokiais būtent perkančiosios organizacijos veiksmais ir kokios viešojo pirkimo procedūros metu buvo pažeisti viešųjų pirkimų principai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2008 m. gruodžio 23 d. nutartis, priimta civilinėje byloje UAB „ERP“ v. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, bylos Nr. 3K-3-583/2008; 2009 m. liepos 31 d. nutartis, priimta civilinėje byloje UAB „Technologinių paslaugų sprendimai“ v. Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, bylos Nr. 3K-323/2009; 2009 m. lapkričio 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje IDT Biologija GmbH v. Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, bylos Nr. 3K-3-506/2009; 2009 m. lapkričio 17 d. nutartis, priimta civilinėje byloje A. M. ir kt. v. Turto valdymo ir ūkio departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, bylos Nr. 3K-3-508/2009). Vien VPĮ pažeidimo įvardijimas savaime nėra pakankamas pagrindas, kad būtų galima juo remtis, reikalaujant pripažinti Perkančiosios organizacijos veiksmų neteisėtumą ir taikyti atitinkamus

neteisėtumo padarinius, t. y. reikalavimą pateikusi šalis turi realiai įrodyti viešųjų pirkimų principų pažeidimo faktą, o ne tik remtis viešųjų pirkimų pažeidimo prielaida ir iš jos išskylančiais padariniais.

PIRKIMO PASIŪLYMAS (GALUTINIS)**B dalis. Kaina****DĖL „SUAUGUSIŲJŲ BENDRŲJŲ IR PAGRINDINIŲ KOMPETENCIJŲ
MOKYMŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO PASLAUGOS“****5 PIRKIMO DALIS „SVEIKATINGUMO MOKYMAI PSICHIKOS SVEIKATOS
GERINIMUI“****2023-03-30***(Data)***Vilnius***(Vieta)***1. INFORMACIJA APIE TIEKĖJĄ**

Tiekėjo pavadinimas / Tiekėjų grupės Tiekėjų pavadinimai	UAB Funkcinio judėjimo centras
Tiekėjų grupės atsakingas partneris <i>(pildoma, jei pasiūlymą teikia ūkio subjektų grupė)</i>	
Tiekėjo adresas(-ai) ¹ <i>(jei skiriasi, taip pat nurodyti ir adresą korespondencijai)</i>	J. Baltrušaičio g. 11 - 119
Juridinio asmens kodas(-ai) ¹⁹ <i>(tuo atveju, jei Pasiūlymą pateikia fizinis asmuo – verslo pažymėjimo Nr. ar pan.)</i>	304730409
Tiekėjo PVM mokėtojo kodas(-ai) ¹⁹	LT100012282712
Tiekėjo / Tiekėjų grupės atsakingo partnerio sąskaitos numeris ir banko pavadinimas	Swedbank AB Banko kodas 73000, A/s LT877300010153833215
Tiekėjo / Tiekėjų grupės atsakingo partnerio telefono numeris	+37060548893
Pasiūlymo pasirašymui Tiekėjo / Tiekėjų grupės partnerio įgalioto asmens vardas, pavardė	
Tiekėjo/ Tiekėjų grupės, laimėjimo atveju, pasirašančio sutartį asmens vardas, pavardė, pareigos	

**2. INFORMACIJA APIE PASIŪLYMĄ PATEIKUSIO TIEKĖJO / ŪKIO
SUBJEKTŲ GRUPĖS ATSAKINGOJO PARTNERIO (KONTAKTINĮ)
ASMENĮ**

Vardas, Pavardė	
Telefono numeris / Mobilaus telefono numeris	
Elektroninio pašto adresas	

¹ Tuo atveju, jei Pasiūlymą teikia Tiekėjų grupė, pateikiama informacija apie visus Tiekėjų grupės narius.

3. SUTIKIMAS SU PIRKIMO SĄLYGOMIS

3.1. Pažymime, kad pateikdami savo pasiūlymą, sutinkame su Pirkimo sąlygose (kaip jos apibrėžtos Pirkimo sąlygose) nustatytomis tolesnėmis Pirkimo procedūromis ir būsimos Pirkimo sutarties sąlygomis.

3.2. Patvirtiname, kad atidžiai perskaitėme visus Pirkimo sąlygų, taip pat ir Techninės specifikacijos, reikalavimus, mūsų pasiūlymas juos visiškai atitinka ir įsipareigojame jų laikytis vykdydami Pirkimo sutartį. Taip pat įsipareigojame laikytis ir kitų Lietuvos Respublikoje galiojančių ir Pirkimo objektui bei sutarčiai taikomų teisės aktų reikalavimų. Rengdami pasiūlymą, atsižvelgėme į darbų saugos ir darbo sąlygų reikalavimus.

3.3. Pasiūlymas galioja iki termino, nustatyto pirkimo dokumentuose.

3.4. Mes siūlome „*Suaugusiųjų bendrųjų ir pagrindinių kompetencijų mokymų organizavimo ir vykdymo paslaugas 5 PIRKIMO DALIAI „SVEIKATINGUMO MOKYMAI PSICHIKOS SVEIKATOS GERINIMUI“*“ bei patvirtiname, kad siūlomos paslaugos visiškai atitinka pirkimo dokumentuose nurodytus reikalavimus.

3.5. Pasiūlymo kaina:

Eil. Nr.	Pirkimo objektas	Mato vienetas	Kiekis	Mato vieneto įkainis EUR be PVM	Pasiūlymo kaina EUR be PVM (4x5)
1	2	3	4	5	6
1.	Suaugusiųjų bendrųjų ir pagrindinių kompetencijų mokymų organizavimo ir vykdymo paslaugos (<i>Sveikatingumo mokymai psichikos sveikatos gerinimui</i>)	grupė	25	960,00	24 000,00
				PVM (pildoma, jei taikoma)	5040,00
				Pasiūlymo kaina EUR su PVM	29 040,00

Pastabos:

1) *apmokėjimas už suteiktas paslaugas bus vykdomas dalimis (viena dalis - praveisti mokymai vienai grupei (ne mažiau 15 dalyvių));*

2) *mato vieneto „grupė“ kaina skaičiuojama įskaitant mokymų organizavimo, lektorių paslaugų, virtualios mokymosi aplinkos naudojimo ir techninio palaikymo bei pan. išlaidas vienai grupei (ne mažiau 15 dalyvių);*

Pasiūlymo kaina, Eur (su PVM) naudotina tik Tiekėjų pasiūlymams lyginti, Perkančioji organizacija neįsipareigoja jos sumokėti.

3.6. Tuo atveju, kai Pasiūlyme nurodyta kaina, išreikšta skaičiais, neatitinka kainos, nurodytos žodžiais, teisinga laikoma kaina, nurodyta žodžiais.

3.7. Tais atvejais, kai pagal galiojančius teisės aktus Tiekėjui nereikia mokėti PVM, jis nurodo priežastis, dėl kurių PVM nemokamas: _____

4. KONFIDENCIALI INFORMACIJA²

² Lentelėje pateikiama informacija apie pasiūlyme nurodytos informacijos konfidencialumą. Tiekėjas privalo nurodyti, ar jo pasiūlyme yra konfidencialios informacijos, ir kuri pasiūlyme nurodyta informacija yra konfidenciali. Visas tiekėjo pasiūlymas negali būti laikomas konfidencialia informacija.

Tuo atveju, jei lentelė ar atskiros jos eilutės nėra užpildomos, Perkančioji organizacija laikys, kad ta pasiūlymo informacija arba atitinkama jos dalis nėra laikoma konfidencialia.

Siekdami užtikrinti, kad laimėjusių dalyvių pasiūlymuose esančios informacijos paskelbimas neprieštarautų teisės aktų reikalavimams, teisėtiems tiekėjų interesams arba netrukdytų laisvai konkuruoti tarpusavyje, prašome nurodyti, ar pasiūlyme yra konfidencialios informacijos ir kokia pasiūlyme nurodyta informacija yra konfidenciali.

Eil. Nr.	Užpildytos formos ir kita pateikiama informacija ³	Ar dokumentas konfidencialus? (Taip / Ne)	Paiškinimas koku pagrindu atitinkamas dokumentas yra konfidencialus?
1.	Pasiūlymo forma (be priedų, išskyrus galutinio pasiūlymo bendrą kainą, kuri bet koku atveju negali būti laikoma konfidencialia informacija)	NE	
2.	Rašytinis įgaliojimas arba kitas dokumentas, suteikiantis teisę pasirašyti Pasiūlymą (jei taikoma)	-	
3.	Kiti dokumentai	-	
4.	...		

Pasirašydamas šį Pasiūlymą, tvirtintu visų kartu su Pasiūlymu pateikiamų dokumentų tikrumą.

(Tiekėjo arba jo įgalioto asmens vardas, pavardė, parašas)⁴

Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis VPĮ, konfidencialia negali būti laikoma informacija, kuri turi VPĮ 20 straipsnio 2 dalyje nustatytus požymius ir atitinka aprašytas sąlygas, o Perkančiajai organizacijai kilus abejonių dėl tiekėjo pasiūlyme nurodytos informacijos konfidencialumo, ji kreipiasi į tiekėją su prašymu įrodyti nurodytos informacijos konfidencialumą. Per Perkančiosios organizacijos nurodytą terminą (kuris negali būti trumpesnis, kaip 5 darbo dienos) tiekėjui nepateikus tokių įrodymų arba pateikus netinkamus įrodymus, laikoma, kad tokia pasiūlyme nurodyta informacija nėra konfidenciali.

³ Atskiri dokumentai ar šiuose dokumentuose pateikiama informacija gali būti nurodoma atskirose eilutėse, atsižvelgiant į informacijos konfidencialumą.

⁴ Jei Pasiūlymą Pirkimui pasirašo vadovo įgaliotas asmuo, prie Pasiūlymo turi būti pridėtas rašytinis įgaliojimas arba kitas dokumentas, suteikiantis parašo teisę.

MOKYMO PROGRAMOS APRAŠAS

1. Mokymo programos pavadinimas

„SVEIKATINGUMO MOKYMAI PSICHIKOS SVEIKATOS GERINIMUI“

2. Mokymo programos poreikio pagrindimas (reikalingumas ir aktualumas, atitikimas tikslinės grupės poreikiams)

Kiekvieno asmens sveikata, tai jo fizinis, psichoemocinis, socialinis ir darbinis - veiklos potencialas sudarantis sąlygas pasirūpinti savimi ir kurti sveiką gyvenimą, socialinį ir asmeninį sėkmingumą (Tangcharoensathien et al., 2018). Asmens visapusė sveikata tai bazinių poreikių patenkinimas, saugios psichoemocinės, socialinės aplinkos susikūrimas, socialinės gerovės ir sveikatos užtikrinimas, savirealizacija, veikla ir darbas (Psychou, Kokaridas, Koulouris, Theodoraki ir Krommidas, 2019).

Saugus kiekvieno asmens veiklos potencialas – tai žinos apie visavertį sveikatos saugojimą, socialinį sėkmingumą (Hall, 2018), mokymasis visą gyvenimą, laisva saviraiška. Žmogus visavertis rūpinimasis savimi privalo tenkinti keletą sąlygų; žinios ž kurių pagrindu kuriama sveika gyvensena, galimybė žinių taikymui – laisvalaikis, veikla, darbas, visuomenės požiūris – stereotipų kaita, bendras visuomenės požiūris į kompleksinę asmens sveikatą – fizinę, psichinę, emocinę ir socialinę (Brown, Sacco ir Medlin, 2018). Asmens sveikatos raštingumui užtikrinti galimybę garantuoja mokymasis visą gyvenimą. Naujausiuose ES ir Lietuvos švietimo dokumentuose nurodoma, kad šiai sistemai - suaugusiųjų mokymuisi skiriama daug dėmesio ir tai yra visuomenės maksimalios asmens gerovės užtikrinimo prielaida. Tam kuriama veiksminga mokymosi visą gyvenimą sistema, užtikrinanti dinamiškai visuomenei būtinų žinių bei gebėjimų įgijimą ir tobulinimą. Todėl būtinos kompetentingos, visuomenės poreikius tenkinančios, naujausius standartus atitinkančios nacionalinės visų besimokančių asmenų polinkius ir gabumus atskleidžiančios programos. Visoms visuomenės grupėms turi būti prieinami sveikatinimo, visapusės gerovės užtikrinimo mokymai, organizuojamos savipagalbos, į asmenybės augimą orientuotos, veiklos grupės (Von Soest, Wagner, Hansen ir Gerstorf, 2018).

Tyrimai rodo, kad viena iš nesirūpinimo savo sveikata priežasčių – žinių apie save, aplinką, psichologinį gerbūvį, kuriančių patirčių stoka. Ypatingai socialiai pažeidžiami asmenys neturi kai kurių labai svarbių kompetencijų, savirūpos gebėjimų ir dėl žemo išsilavinimo netenka galimybės įsitvirtinti darbo ir veiklos rinkoje. Todėl vienas iš sprendimų klausimų išlieka siekis padėti asmeniui atpažinti jo sveikatos problemas, veiklos ir darbo kliūtis, gauti tam reikalingų psichologinių, socialinių žinių ir pasimokyti tinkamų veiklos būdų. Būtina taikyti lankstesnius mokymosi būdus, mokymą vykdyti atskiromis grupėmis (nedidelėmis grupėmis), kas užtikrintų psichoemocinį besimokančių saugumą, didesnę pasitikėjimą pripažįstant sveikatos rūpesčius. Psichologinis pasirengimas, rūpinimasis sveikata padeda užtikrinti asmens visavertį dalyvavimą visuomenės veiklose, lengvesnį perėjimą iš vieno darbo į kitą, įsitraukimą į mokymosi visą gyvenimą veiklas.

Ilgalaikėje suaugusiųjų mokymosi vizijoje suformuotoje 2011 m. keliamas tikslas – sudaryti galimybę kiekvienam suaugusiajam įgyti ir tobulinti savo gebėjimus ir kompetencijas visą gyvenimą. Nors šiuo metu vykdoma politika nukreipta į suaugusiųjų mokymosi galimybių sudarymą, visuomenės mokymosi visą gyvenimą sampratos plėtojimą, vis dar trūksta realių pagalbos ir veiklos metodų suteikiančių jautrioms socialinėms grupėms tinkamai atstovauti savo interesus. (Hargie, Mitchell ir Somerville, 2017). Nors vyksta darnios mokymosi visą gyvenimą sistemos kūrimas, bendradarbiavimas su socialiniais partneriais ir pilietine visuomene, iki galo nėra užtikrinamas jautraus asmens, neryžtingo, savimi nepasitikinčio įtraukimas į maksimalią savirūpą

ir visuomenę. Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ apibrėžiama valstybės vizija, raidos prioritetai ir jų įgyvendinimo kryptys iki 2030 metų išplėtoti visavertį sveikatos, veiklos prieinamumą kiekvienam asmeniui atsižvelgiant į jo poreikius, asmeninę praktinę patirtį, sveikatos situaciją, veiklos potencialo galimybes. Strategijoje vienu iš svarbiausių veiksmų, lemiančių visuomenės vystymosi procesus, nurodoma gerai išvystyta ir sėkmingai veikianti mokymosi visą gyvenimą sistema, padedant pažeidžiamam asmeniui atrasti tinkamus sprendimus veikti, pirmiausia užtikrinant jo visavertę fizinę, psichoemocinę sveikatą, socialinę gerovę. Pažangos programoje pabrėžiamas skatinimas mokytis visą gyvenimą, o šį tikslą įgyvendinti planuojama didinant tiek švietimo prieinamumą ir paslaugų įvairovę, tiek visuomenės sveikatinimą, sveikatai palankių sprendimų priėmimą (Europos Komisija „Pasiūlymai dėl bendro 2020 m. Europos strategijos požiūrio“). Valstybinėje švietimo 2013–2022 metų strategijoje vienas iš keturių strateginių tikslų yra skirtas mokymosi visą gyvenimą sričiai – sukurti paskatų ir vienodų sąlygų mokytis visą gyvenimą sistemą. Šias sąlygas tenkina asmens visavertės sveikatos užtikrinimas ir pozityvų sprendimų rūpinantis savo sveikata, socialine gerove, materialiniu – ekonominiu saugumu priėmimas (Tangcharoensathien et al., 2018). Pirmiausia kiekvienam žmogui reikalinga asmens sveikatinimu grįsta veiksminga pagalba atpažįstant save (Thomas et al., 2019), o taip pat alternatyvų turėjimas rinktis kelią augiai veikiant, atstovaujant savo interesus (Von Soest et al., 2018). Tai yra svarbiausi uždaviniai kurių įgyvendinimas tiesiogiai atliepia kiekvieno asmens privačius/personalius poreikius ir galimybes (Anderberg ir Dahlberg, 2019). Vykdamas švietimą/mokymą bet kokiomis su sveikata, socialine gerove susijusiomis temomis būtina atliepti Eurostato pateikiamą informaciją, kas patvirtina, kad suaugusiųjų dalyvavimą švietimo ir mokymo programose dažniausiai lemia įgytas formalus išsilavinimas, užimtumo statusas, profesinė kategorija ir amžius. Todėl tinkamai organizuoti mokymus, parinkti temas galima tik labai gerai pažįstant tikslinę grupę, atpažinus sociokultūrinį kontekstą, asmens sveikatos trūkumas, negebėjimo pasirūpinti savo visokeriopa sveikata bei socialine gerove priežastis (Tereškinas, Petkevičiūtė, Bučaitė – Vilkė ir Indriliūnaitė, 2016). Naujausios mokslinės studijos (Woodhall-Melnik, Dunn, Svenson, Patterson ir Matheson, 2018), tyrimai (Barry, Clarke, Morreale ir Field, 2018) rodo, kad mažiausiai savo sveikata rūpinasi, savisveikatinimą vykdo, sveiką gyvenimą propaguoja asmenys negebantys atsisakyti žalingų įpročių (Syrjämäki ir Hietanen, 2019), turintys žemą kvalifikaciją (Eckhard, 2018) arba visai jos neturintys (Tangcharoensathien et al., 2018). Žemos kvalifikacijos profesijų atstovai, bedarbiai ir darbo rinkoje neaktyvūs asmenys, vyresnio amžiaus ir žemiausią išsilavinimą turintys asmenys, o taip pat socialiai pažeidžiami dėl žinių ir gebėjimų priimti pozityvius sprendimus stoka (Hames et al., 2017, Brown et al., 2018). Projektinės veiklos, mokymai, švietimas sudaro sąlygas gauti žinių jautrių socialinių grupių suaugusiems, kuriems labiausiai reikia švietimo ir mokymo (Korhonen ir Siitonen, 2018), tiems, kurie dėl socialinio pažeidžiamumo mažiausiai naudojami mokymosi visą gyvenimą galimybėmis (Becker, 2020; Leopold, 2018), kurie kitais būdais negauna tinkamų mokymų, nėra įtraukiami į savipagalbos, socialinių sprendimų, veiklos grupes (Panadero et al., 2017). Kaip rodo tyrimų duomenys (Blakemore, 2018), neaktyvūs suaugusieji, o ypač tie kurie renkasi nepriimtina, žalingą gyvenimo būdą (Levidow ir Papaioannou, 2018), bandydami įsitraukti į mokymosi veiklas susiduria su kliūtimis: visuomenės stereotipiškumu jų atžvilgiu (Böhnisch, 2018), visuomenės įsipareigojimų jiems trūkumu (Grace, Richardson ir Carroll, 2018). Taip pat stebimas tinkamo mokymų turinio trūkumas, nepakankama mokymų organizavimo formų pasiūla, per aukšta mokymų kaina, mokymosi galimybių prieinamumo stoka. Kaip rodo Europos švietimo informacijos tinklo Eurydice parengta Suaugusiųjų švietimo ir mokymosi Europoje apžvalga (2019), mokymosi lankstumas Europos šalyse užtikrinamas parenkant tinkamus mokymosi būdus ir organizavimo formas. Dažniausia tai – modulinės programos, nuotolinis mokymasis, suaugusiųjų mokymosi programų skaidymas į mažesnes (trumpesnes ir lengviau įvykdomas) dalis, kvalifikacijų, kurios įgyjamos kaupiant mokymosi kreditus, teikimas, neformaliojo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimas.

Mokymo programos poreikio pagrindimas demonstruojamas tyrimais atskleidžiančiais visuomenės švietimo psichoemocinės sveikatos užtikrinimą garantuojančių veiklų poreikiu (Hall, 2018, Psychou et al., 2019, Brown et al., 2018). Programos aktualumo analizė leidžia ieškoti ir pristatyti programos reikalingumą per visuomenės interesų atstovavimo užtikrinimą vykdant mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą. Asmens visavertės sveikatos sistemų kūrimo, plėtros politiką (Nelson, Kling, Wängqvist, Frisén ir Syed, 2018), jautraus asmens interesus atliepiančių tyrimų pristatymą (Amesberger, Finkenzeller, Muller ir Wurth, 2019), asmens poreikius užtikrinančių veiklų organizavimą (Andersen, Ottesen ir Thing, 2018), kompetentingų specialistų pritraukimą į mokymų, seminarų, švietimo – informavimo vykdymą. Asmens visokeriopos sveikatos ir rūpinimosi sveikata praktika yra tiesiogiai susieta su jo asmeniniu, socialiniu kompetentingumu (Conzelmann ir Schmidt, 2019), todėl šios kompetencijos, psichoemocinio raštingumo didinimas ir išlieka pagrindiniu programos sudarymo ir vykdymo interesu. Psichoemocins, socialinis asmens raštingumas – jo kompetentingumas rūpintis visokerioja savo sveikata nurodo programos sudarymo, vystymo, plėtojimo kryptis. Psichoemocinės sveikatos, gerovės žinios, gebėjimai sudaro sąlygas atlikti veiksmus, užduotis tenkinančius asmens savo sveikatos interesų atstovavimo poreikius (Baumer ir Meek, 2018). Kiekvienam žmogui, siekiančiam rūpinimosi savimi užtikrinimo, būtina ir labai svarbi asmeninė sveikatos kompetencija: gebėjimas save pažinti ir save gerbti (Barry et al., 2018), vertinti savo jėgas ir priimti iššūkius, kryptingai siekti tikslų, (Warkentin, 2017, Barry et al., 2018), atsispirti neigiamai įtakai, laikytis duoto žodžio, valdyti emocijas ir jausmus (Canal-Domínguez, Muñiz ir Suárez-Pandiello, 2017).

Ši programa (programos turinys) parengtas pasitelkiant naujausius tyrimus, mokslines studijas, programos rengėjų komanda – mokslininkai, tyrėjai nuolatos analizuojantys visuomenės pažeidžiamų grupių sveikatos situacijas, vykdančios prevencines veiklas, mokymus, vedantys visuomeninius diskursus gerai išmano šių dienų Lietuvos (Kazlauskienė, 2019, Bardauskienė ir Kocai, 2017, Pivorienė, 2016) ir Europos sociokultūrinius kontekstus (Allen, 2017; Burmann, 2018; Cronin, De Vita, Donini ir Iovino, 2019). Todėl šios programos pagrindu vykdomi mokymai ne tik užtikrins mokymų (grupių) dalyvių galimybę gauti naujausias visavertės sveikatos užtikrinimo žinias, jas pritaikyti savisveikatinimui, bet ir kurs ilgalaikę visokeriopos sveikatos perspektyvą. Šios programos pagrindu parengti mokymai suteiks grupių dalyviams žinių kaip ugdyti psichoemcines, socialines kompetencijas: pagarba sau, kitų jausmams, poreikiams ir įsitikinimams, pozityvus bendravimas, atsakingumas, konfliktų valdymas, dalyvavimas bendruomenės ir visuomenės gyvenime, iniciatyvumas ir kūrybingumas, pagrįstas rizikavimas, mokymasis iš nesėkmių, kryptingas komunikavimas. Tiek be asmeninių, tiek be psichosocialinių kompetencijų ugdymo(si) asmeniui sudėtinga suvokti jį supančią aplinką, priimti tinkamus, pozityvius sprendimus, (Anderberg ir Dahlberg, 2019), atstovauti savo interesus, pasirinkti tinkamas studijas (Aldridge et al. 2018), (Rudert, tinkamą profesiją, keisti profesiją, kelti kvalifikaciją (Grefender ir Williams, 2019, Baumer ir Meek, 2018, El Ghali, 2018). Kiekvieno žmogaus visokeriopas asmeninis tobulėjimas turi būti vykdomas jam suteikiamų žinių, reikalingos informacijos principu, patariant, konsultuojant, stiprinant jo pasitikėjimą, savivertę, savigarbą (McCoy, Morgan, 2020). Žmogus turintis žinių gali rinktis, gali svarstyti įvairias alternatyvas, gali diskutuoti, jaučiasi socialiai veiklus, psichoemociškai stiprus (Psychou et al., 2019). Kiekvieno žmogaus psichoemocinė sveikata, socialinis ir asmeninis sėkmingumas, tai jo savimi rūpinimosi procesas, kuris kuriamas per žinių, kryptingo konsultavimo praktiką, dalyvavimo konsultacinėse, veiklos ir socialinio sėkmingumo kūrimo grupėse (Hall, 2018). Mokymų dalyviai, jautrios socialinės grupės atstovai, asmenys turintys nepakankamai sėkmingas rūpinimosi savo sveikata, mokymosi ir darbinės praktikos privalo būti įtraukti į specializuotus mokymus, grupinius bei personalius konsultavimus kurių pagrindu sustiprėtų kaip asmenybės, atrastų veiklos iniciatyvas, susikurtų palankų, perspektyvų, visavertės sveikatos, socialinius ir ekonominius poreikius atitinkantį gyvenimą (Brown et al., 2018; Leopold, 2018).

Atitiktis grupės poreikiams. Suaugusieji asmenys pilnamečiai, darbingo amžiaus jaunuoliai nuo 18 metų, galintys prisiimti visapusę atsakomybę už savo gyvenimą, pasirinkimus, studijas, mokymąsi, tobulėjimą, darbą, veiklą. Šios tikslinė grupės psichoemocinis, socialinis raštingumas ne tik suteiks galimybę savalaikiam sveikatos atpažinimui, bet ir užtikrint ilgalaikės darbinės, veiklos, savo interesų atstovavimo perspektyvas. Mokymai vykdomi amžiaus grupėms (18 – 35 metų jaunimas), (36 – 54 jauni/brandūs asmenys), reikalingi ir aktualūs dėl šių socialinių grupių iš vienos pusės imlumo darbui ir veiklai, iš kitos pusės jautrumo negavus darbo arba jį praradus dėl sumenkėjusios savivertės, pablogėjusių sveikatos rodiklių, darbinės kompetencijos, kitų sociokultūrinių, ekonominių pokyčių. Šios pažeidžiamos grupės dėl jų patirčių jautrumo veikloje, darbo rinkoje neretai nebesiima, arba imasi nepakankamai iniciatyviai ieškoti naujų veiklų perspektyvų, persikvalifikavimo, naujų įsitvirtinimo darbo rinkoje galimybių. Programos turinys tiesiogiai atliepia šių grupių poreikius atpažinti nesaugią/ydingą sveikatos patirtį, veiklos ir darbinę praktiką, padeda numatyti tinkamus būdus veikti prisiimant atsakomybę už savo gyvenimą, priimant palankius savisveikatinimo, darbinio veiklos sprendimus.

3. Mokymų programoje siūlomas turinys (tikslas, uždaviniai, temos, naudojami metodai, numatomi rezultatai ir jų vertinimas, priemonės, trukmė (akad. val.), literatūros sąrašas)

Programos tikslas. Suteikti mokymų dalyviams žinių ir įgūdžių būtinų bendrųjų visavertės fizinės, psichoemocinės sveikatos, socialinės gerovės kūrimui, psichoemocinio raštingumo didinimui, psichoemocinių kompetencijų ugdymui, geriausių savo interesų atstovavimui.

Programos uždaviniai

1. Suteikti savęs pažinimo, emocinio, socialinio savęs vertinimo žinių; ankstyvoji vaikystė, paauglystė, jaunystė, branda;
2. Aprašyti jau turimas asmenybės įvertinimo ir įsivertinimo žinias (kontaktai, bendravimo ypatumai) bei aprašyti asmenines galimybes kelti nepatogius su sveikata susijusius klausimus;
3. Mokyti asmeninių bei socialinių kompetencijų savyje atpažinimo metodų ir būdų; streso atpažinimas, įveika, darbinei veiklai trukdančios patirtys, su darbu ir veikla susijusių sprendimų analizė;
4. Išanalizuoti tinkamas personalines savisveikatinimo ir sveikatai ne(palankios) aplinkos kūrimo galimybes, pasitelkiant grupinę diskusinę patirtį; konfliktai, smurtinės aplinkos, epizodai – atpažinimas, įveikos būdai;
5. Aptarti savo geriausių psichoemocinių - socialinių veiklos perspektyvų per savisveikatinimą, geriausių savo interesų atstovavimą atpažįstant to priežastis ir kliūtis; suizidinis, save žalojantis elgesys – savipagalba, profesionali pagalba;
6. Skatinti saugias savisveikatinimo patirtis: psichoemocinės sveikatos stiprinimas, socialinės gerovės kūrimas, socialinių, asmeninių kompetencijų ugdymas: priklausomybių prevencija, intervencija, postvencija, ilgalaikių nesaugių patirčių įveikos perspektyvos;
7. Rekomenduoti psichoemocinio ir socialinio kompetentingumo kūrimo būdus, pasitelkiant įvairias praktikas: psichinės sveikatos rūpesčiai, sutrikimai, psichinės sveikatos vertinimai, susirgimų įveika;
8. Pakviesti atvirai diskutuoti apie psichoemocinio raštingumo, socialinių kompetencijų ugdymo, plėtojimo galimybes, reikalingumą, svarbą.

PROGRAMOS POTEMĖS

1. Savęs pažinimas, emocinis, socialinis savęs vertinimas: ankstyvoji vaikystė, paauglystė, jaunystė, branda;
2. Asmenybės įvertinimas ir įsivertinimas (kontaktai, bendravimo ypatumai): nepatogūs su sveikata susiję klausimai;
3. Asmeninės, socialinės kompetencijos, atpažinimo metodai ir būdai;

4. Stresas - streso atpažinimas, įveika, darbinei veiklai trukdančios patirtys, su darbu ir veikla susiję sprendimai;
5. Personalines savisveikatinimo ir sveikatai ne(palankios) aplinkos kūrimo galimybės;
6. Konfliktinės asmenybės - konfliktai, smurtinės aplinkos, epizodai – atpažinimas, įveikos būdai;
7. Geriausios psichoemocinės - socialinės veiklos perspektyvos: geriausių savo interesų atstovavimas - savisveikatinimas;
8. Jautrios patirtys - priežastys ir kliūtys: suizidinis, save žalojantis elgesys – savipagalba, profesionali pagalba;
9. Saugios savisveikatinimo patirtys: psichoemocinės sveikatos stiprinimas, socialinės gerovės kūrimas;
10. Socialinių, asmeninių kompetencijų ugdymas: priklausomybių prevencija, intervencija, postvencija, ilgalaikių nesaugių patirčių įveikos perspektyvos;
11. Psichoemocinio ir socialinio kompetentingumo kūrimo būdai - įvairių praktikų/patirčių analizė;
12. Psichinės sveikatos rūpesčiai, sutrikimai, psichinės sveikatos vertinimai, susirgimų įveika.

NAUDOJAMI METODAI:

Teorinės dalies metodai: pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas.

Praktinės dalies metodai: darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, geroji praktika ir patirtis, pozityvūs sprendimai, nepatogūs klausimai, nepalankūs sprendimai per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė (darbinė patirtis ir praktika).

VISO programa sudarys valandų: 24 val., iš jų – teorinių valandų 12 val., praktinių valandų – 12 val. Detalus kiekvienos potemės aprašymas su valandomis, numatomais rezultatais, jų vertinimu pateikti detaliam aprašyme prie 5 lentelės punkto.

MOKYMŲ PROGRAMAI RENGTI NAUDOTAS LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Ablingienė, A.; Mačiukienė, S. (2018), Lietuvos gyventojų sveikatos tyrimo rezultatai;
2. Alamo, J. (2017). *A Phenomenological Study: Coping Skills of Gay Men in Amateur Sports*. Doctoral dissertation. Walden University. Minneapolis, MN, USA
3. Albert, K., Williams, K. D., Nida, S. A. (2016). Sportengagement sozial benachteiligter Jugendlicher. In Albert K. (Ed.) *Bildung und Sport*. Wiesbaden. Springer Fachmedien
4. Aldridge, R. W., Story, A., Hwang, S. W., Nordentoft, M., Luchenski, S. A., Hartwell, G., Tweed, E. J., Lewer, D. (2018). Morbidity and mortality in homeless individuals, prisoners, sex workers, and individuals with substance use disorders in high-income countries: a systematic review and meta-analysis. *The Lancet*, 10117(391), 214-250
5. Alphin Jr., H. C., Lavine, J., Chan, R. Y. (2017);
6. Alphin, Jr., H. C., Lavine, J., Chan, R. Y. (2017). *Disability and Equity in Higher Education Accessibility*. IGI Global. Hershey PA, USA
7. Amesberger, G., Finkenzeller, T., Muller, E., Wurth, S. (2019). Aging-related changes in the relationship between the physical self-concept and the physical fitness in elderly individuals. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 29 (51), 26-34
8. Anderberg, M., Dahlberg, M. (2019) Homelessness and Social Exclusion in Two Swedish Cities *European Journal of Homelessness*, 13(1), 31-58
9. Andersen, M. H., Ottesen, L., Thing, L. F. (2018). The social and psychological health outcomes of team sport participation in adults: An integrative review of research. *Scandinavian Journal of Public Health*, 47, 832-850

10. Anderson, E., White, A. (2017). *Sport, Theory and Social Problems*. London, Routledge
11. Anderson-Butcher, D. (2019). Youth Sport as a Vehicle for Social Development. *Kinesiology Review*, 8(3), 180-187
12. Anderson-Butcher, D., Martin, E., Paluta, L., Gould D. (2018). Patterns of social skill development over-time among clusters of LiFE sports participants. *Children and Youth Services Review*, 87, 17-25
13. Barry, M. M., Clarke, A. M., Morreale, S. E., Field, C. A. (2018). A Review of the Evidence on the Effects of Community-based Programs on Young People's Social and Emotional Skills Development. *Adolescent Research Review*, 3(1), 13-27
14. Barton, J., Griffin, M., Pretz, J. (2011). Exercise-, nature- and socially interactive-based initiatives improve mood and self-esteem in the clinical population. *Perspectives in Public Health*, 132(2), 89-69
15. Baumer, H., Meek, R. (2018). Sporting Masculinities in Prison. In Meycock, M., Hunt, K. (Ed). *New perspectives of prison masculinities*. (pp.197-221). Berlin. Springer Nature
16. Borkmann, T., Munn-Giddings, C., Boyce, M. (2020). Self-Help/Mutual Aid Groups and Peer Support. *Voluntaristics Review*, 5(2-3), 1-219;
17. Bose, S. (2017). *Self-help Groups and Rural Development*. New Dheli. MJP Publishers.
18. Brazienė, R., Guščinskienė, J. (2004). Socialinės atskirties modeliai Lietuvoje. *Filosofija. Sociologija*, 4, 50-56;
19. Bum, C. H., Jeon, I. K. (2016). Relationships among fun, self-esteem and happiness of tennis players. *Social Behavior and Personality: an international journal*. 44(10), 1619-1635;
20. Ernst M., Mohr H. M., Schött M., Rickmeyer C., Fischmann T., Leuzinger-Bohleber M., Weiß H., Grabhorn H. R. (2018);
21. European Commission, Eurostat 2017, 2018.
22. Gerber, L. H.; Price, J. K. Chapter 25- Measures of Function and Health-related Quality of Life. *Principles and Practise of Clinical Research (Third Edition)*. 2012, 321–330;
23. Ghosh, R. K., et al. Health-related quality of life and its growing importance in clinical practise. *N Z Med. J.* 2010, 123(1313): 99.
24. Grabauskas, V., et al. Suaugusių Lietuvos žmonių gyvenimo tyrimas 2018. Kaunas: Lietuvos sveikatos mokslų universitetas;
25. Gruževskis, B.; Orlova, U. L. Sąvokos „gyvenimo kokybė“ raidos tendencijos. *Socialinis darbas*. 2012, 11(1): 12–13;
26. Informacija apie gyvenimo kokybės rodiklius Lietuvoje [interaktyvus]. Lietuvos statistikos departamentas, 2020;
27. Kalpokienė V., Grauslytė D., Darbuotojų motyvacijos modelis. Prieiga per Internetą: , <http://akademija.manager.lt/blog/article/darbuotoju-motyvacijos-modelis>;
28. Krutulienė, S. Gyvenimo kokybė: sąvokos apibrėžimas ir santykis su gero gyvenimo terminais. *Kultūra ir visuomenė. Socialinių tyrimų žurnalas*. 2012, 3(2): 119–120;
29. Lietuvos Respublikos Seimas. Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymas. 2003 m. gruodžio 4 d. Nr. IX-1871;
30. Lietuvos sveikata skaičiais 2018. Lietuvos sveikatos informacijos centras, Vilnius, 2009, WHO data base. Prieiga per internetą: <http://who.dk>;
31. Lietuvos sveikatos sektorius amžių sandūroje. Monografija: MRU, KMU, 2019;
32. Misevičienė I. Europos sveikatos politika ir prielaidos naujai Lietuvos sveikatos programai // *Visuomenės sveikata*, 2016;
33. Pukelienė, V.; Starkauskienė, V. Gyvenimo kokybę sąlygojantys veiksniai ir jos vertinimo kompleksiskumas. *Inžinerinė ekonomika*. 2011, 22(2): 156;
34. Sveikata visiems XXI amžiuje. Lietuvos sveikatos apsaugos ministerija, 2019.

4. Mokymų programoje siūlomų metodų ir priemonių naudojimo tikslingumas

Mokymų metodai. Pasirinkti mokymo metodai leis pasiekti programos tikslą ir uždavinius. Mokymo metodai parinkti įvertinus ilgalaikę mokymų vedimo praktinę patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą tikslinei grupei. Mokymo metodai suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį būti motyvuotu ir suteiks galimybę pasiekti maksimalių rezultatų bei svarbiausia užtikrins mokymų tikslo pasiekiamumą.

Mokymai dalinami į teorinę ir praktinę dalis bei tam atitinkamai parenkami geriausi metodai, įrankiai ir priemonės sudarančios sąlygas mokymų medžiagą dėstyti pačiais tinkamiausiais būdais:

Teorinės dalies metodai: pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojuant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas.

Teorinės dalies metodų pagrindimas:

1. **Pranešimas vizualizuojant:** suteikia mokymų dalyviams žinių atgaminti turimas žinias, pastiprinti teorinį žinojimą, įsijungti į mokymus per pastiprintą pasitikėjimą. Tinkamas informavimas suteikia mokymams teigiamą eigą, kuria saugų mikroklimatą.
2. **Skaidrių demonstravimas:** sudaro sąlygas atidžiai stebėti pranešimą, struktūruotis mokymų eigoje, žymėtis nesuprastus momentus, vėliau užduoti klausimus.
3. **Audiolizavimas:** tai atskirų, svarbių informacijos detalių akcentavimas papildomai perskaitant, primenant, pasitikslinant ar pateikta informacija supраста teisingai. Skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje skatinamas klausimų – atsakymų procesas, kas užtikrina dalyvių maksimalų dalyvavimą.

Praktinės dalies metodai: darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, geroji praktika ir patirtis, pozityvūs sprendimai, nepatogūs klausimai, nepalankūs sprendimai per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė (darbinė patirtis ir praktika).

Praktinės dalies metodų detalizavimas (praktiniai metodai pasirenkami mokymų metu įvertinant grupei (temai) labiausiai tinkančius pagal jų specifiškumą):

Darbas grupėse. Sudaro sąlygas įgalinti mokymų dalyvius prisiimti atsakomybę už savo ir kolegų dalyvavimą, skatina aktyviai dalyvauti mokymų procese, gerėja tarpusavio mokymų dalyvių santykiai, kuriama pasitikėjimo ir paramos atmosfera, asmeninio indėlio svarbos suvokimas stiprinamas įsitraukiant, dalinimasis patirtimi išryškinant specifinius dalyvių tarpusavio komunikavimo bei socialinius gebėjimus.

Teminė diskusija. Suteikia galimybę susikoncentruoti į temos aptarimą, prisiimti atsakomybę už diskusijos veiksmingumą, padeda pasiekti temos diskusinį tikslą, skatina argumentuoti, pagrįsti savo nuomonę, skatina ieškoti kuo tikslesnio atsakymo, leidžia ieškoti geriausių sprendimų.

Atvejo aptarimas. Sudaromos sąlygos analizuoti atvejus, aptarti, ieškoti tinkamų būdų spręsti nepalankias situacijas, sudaro tinkamas sąlygas pažiūrėti į situaciją iš šalies, suteikia galimybę pasisakyti kiekvienam dalyviui (raštu, žodžiu), padeda išlaikyti socialinę diskusijos lygiavertiškumą.

Simuliacija. Simuliacija pateiktai temai/rūpesčiui/patirčiai - sudaro sąlygas praktiškai išbandyti kelis siūlomus metodus, kurie gali padėti spręsti realią situaciją ją modeliuojant ir bet kuriuo simuliacijos metu pakreipiant tinkama – optimaliausia linkme.

(Savi-)Refleksija. Padeda stebėti save ir kitus iš šalies, atvirai išreikšti apmąstymus ir subjektyvius pastebėjimus, savo samprotavimus pagrįsti atvira diskusija, dalyvauti objektyviame vertinimų procese, per kurį yra galimybė pažinti tam tikras situacijas, epizodus bei ieškoti šių epizodų ir situacijų tobulinimo galimybių.

Praktinės dalies metodų pagrindimas:

1. **Darbas grupėje:** vystomas bendras grupinis dialogas sudarantis sąlygas nebijoti pasisakyti, diskutuoti, atliepti į grupės dalyvių pastabas, pamąstymus.
2. **Darbas mažose dialogo grupėse:** sudaro sąlygas kiekvienam asmeniui su dėstytoju aptarti gilesnes temos vietas/dalis, kelti klausimus privačioje aplinkoje (tai gali būti vykdoma ir susirašymo pokalbių aplinkoje būdu).
3. **Mokymasis teminės diskusijos principu:** suteikia galimybę giliau analizuoti vieną temą, temos/potemės dalį dalinantis praktine patirtimi.
4. **Atvejų aptarimas:** sudaro sąlygas dalintis gerąją praktika ir patirtimi, suteikia galimybę priimti pozityvius sprendimus, užduoti nepatogius klausimus, analizuoti nepalankius sprendimus ir per refleksiją išsakyti svarbius mokymų patirties akcentus.

Simuliacijos: leidžia vykdyti praktinių užduočių analizę (darbinę patirtis ir praktika), užtikrina mokymų metu įgytų žinių panaudojimą.

5. Vienos potemės (2 akad. val.) detalus aprašas (tikslas, uždaviniai, paskirtis, naudojami metodai, mokomoji medžiaga, mokymo priemonės, trukmė (akad. val.)) ir siekiamų rezultatų loginis pagrindimas

Programos potemės parengtos remiantis specifikacijoje nurodytomis(rekomenduojamomis) temomis:

- Psichikos (emocinė) sveikata – kas tai? Apie gerą emocinę sveikatą, jos požymius ir būdus ją stiprinti.
- Kaip paaiškinti žmonių emocijų, elgesio ir bendravimo ypatumus bei sutrikimus. Svarbiausios mokslo teorijos apie psichologinius, socialinius, biologinius veiksnius, lemiančius žmonių psichikos ypatumus ir įvairovę.
- Kaip apsaugoti ir puoselėti sveiką emocinę raidą vaikystėje? Dažniausiai pasitaikantys vaikų raidos ir psichikos sutrikimai. Pagalbos būdai vaikui ir šeimai.
- Maištingoji paauglystė. Kaip atskirti „normą“ ir „patologiją“. Paauglių emocijų ir elgesio ypatumai. Kaip padėti paaugliui ir jo tėvams spręsti tarpusavio santykių problemas?
- Smurtas, jo priežastys, apraiškos, pasekmės ir prevencijos būdai. Ką turime žinoti apie savižudišką elgesį ir kaip jo išvengti?
- Priklausomybės: problemos esmė ir pagalbos būdai.
- Dažniausiai pasitaikantys psichikos sutrikimai tarp suaugusiųjų. Kaip atskirti veiksmingus ir neveiksmingus pagalbos būdus? Šiuolaikiniai požiūriai į psichikos sutrikimų diagnostiką, gydymo būdus ir žmonių su negalia teises.

Teikiamojo mokymų programoje turi būti įtrauktos ir temos, susijusios su žiniomis ir įgūdžiais, kurios padeda mokymų dalyviams veiksmingai dalyvauti darbo rinkoje ir profesinėje veikloje: streso valdymo būdai, emocinis intelektas ir jo svarba kolektyve, psichinių problemų atpažinimas ir pan.

Kiekvienos potemės pagrindu (loginis pagrindimas) bus įtvirtinti mokymų dalyvių gebėjimai analizuoti asmeninės psichoemocinės sveikatos perspektyvas per savisveikatinimą, per geriausių savo interesų atstovavimą atpažįstant to priežastis ir kliūtis. Bus suteiktos savęs pažinimo, emocinio, socialinio savęs vertinimo žinios, praplėtos savęs įvertinimo ir įsivertinimo žinios. Mokymai suteiks dalyviams galimybes kurti saugias savisveikatinimo patirtis: psichoemocinės sveikatos stiprinimas, socialinės gerovės kūrimas, socialinių, asmeninių kompetencijų ugdymas. Dalyviai gebės ugdytis asmenines ir socialines kompetencijas pasitelkdami gerąją praktiką, įgaus patirties kurią naudos savo sveikatos interesų, kompetencijų ugdymui, plėtojimui, sveikatingumui, savisveikatinimui asmeniniam ir profesiniam tobulėjimui. Mokymų dalyviams bus suteiktos žinios ir įgūdžiai būtini visapusės sveikatos, savisveikatinimo kompetencijų ugdymui, plėtojimui, dalyviai bus mokomi jautrių patirčių įveikos, sveikatai nepalankių aplinkų atpažinimo, konfliktų, streso įveikos metodų ir būdų. Įgys gebėjimų reikalingų analizuoti tinkamo bendravimo, santykių kūrimo, palankios komunikacijos perspektyvas. Modeliuos praktikos, veiklos kūrimo, personalines darbinės praktikas, galimybes tam pasitelkdami grupinę diskusinę patirtį. Mokymo metodų pagrindu bus suteiktos galimybės kelti nepatogius su veikla ir darbine praktine patirtimi susijusius klausimus.

VISO programos valandų: 24 val., iš jų – teorinių valandų 12 val. , praktinių valandų – 12 val.

Sekančiame puslapyje pateikiamas pilnas mokymų potemių detalizavimas >>>>

MOKYMŲ POTEMIŲ DETALIZAVIMAS

1 POTEMĖ. Savęs pažinimas, emocinis, socialinis savęs vertinimas: ankstyvoji vaikystė, paauglystė, jaunystė, branda. Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindu dalyviams suteikiamos žinios susijusios su savęs pažinimu, emociniu, socialiniu savęs vertinimu. 2. Aptariama ankstyvoji vaikystė, paauglystė, jaunystė, branda. 3. Analizuojama su šiais amžiaus tarpsniais susijusi asmens sveikata, gerovė. (Potemės dėstymui skiriama 2 val.)	Naudojami mokymų metodai parinkti įvertinus ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas. Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	Temos pagrindu mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos Mokymų dalyviai žinos savęs pažinimui taikomus metodus, atliks emocinį, socialinį savęs vertinimą. Bus supažindinti su ankstyvosios vaikystės, paauglystės, jaunystės, brandos etapais, ir su šiais amžiaus tarpsniais susijusios asmens sveikatos rodikliais. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti savęs pažinimui, emociniam, socialiniam savęs vertinimui. Gebės pasitelkti žinias įvertindami savo sveikatą amžiaus tarpsnio/kategorijos pagrindu: ankstyvosios vaikystės, paauglystės, jaunystės, brandos etapai. Gebės analizuoti ir su šiais amžiaus tarpsniais susijusios asmens sveikatos rodiklius, priimti savisveikatinimui palankius sprendimus.
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Savęs pažinimas, emocinis, socialinis savęs vertinimas: ankstyvoji vaikystė, paauglystė, jaunystė, branda – teorinis dėstymas (1 val.).	
Praktinė mokymų dalis	Savęs pažinimas, emocinis, socialinis savęs vertinimas: ankstyvoji vaikystė, paauglystė, jaunystė, branda – praktikumai (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis); • grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomumo praktikoje patikra.	
Potemės tikslas	Mokyti dalyvius savęs pažinimo, emocinio, socialinio savęs vertinimo, supažindindinant su asmens raidos tarpsniais - ankstyvąja vaikyste, paauglyste, jaunyste, branda.	
Potemės uždaviniai	1. suteikti dalyviams žinių reikalingų savęs pažinimui naudojant tam taikomus metodus; 2. supažindinti su emocinio, socialinio savęs vertinimo priemonėmis; 3. Analizuoti ankstyvosios vaikystės, paauglystės, jaunystės, brandos etapus; 4. Pateikti tyrimų šių amžiaus tarpsnių sveikatos rodiklių analizę.	

2 POTEMĖ. <i>Asmenybės įvertinimas ir įsivertinimas (kontaktai, bendravimo ypatumai): nepatogūs su sveikata susiję klausimai.</i> Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindų dalyviams suteikiamos žinios susijusios su savęs vertinimu, įsivertinimu. 2. Aptariamas kryptingas komunikavimas, socialiniai kontaktai, bendravimo ypatumai. 3. Analizuojamos jautrios su sveikata susiję patirtys, keliama nepatogūs su psichoemociškai sveikata susiję klausimai. (Potemės dėstymui skiriama 2 val.)	Naudojami mokymų metodai parinkti įvertinus ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas. Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	Temos pagrindų mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos Mokymų dalyviai žinos savęs vertinimo, įsivertinimo mechanizmus, supras kryptingo komunikavimo pagrindus, socialinių kontaktų svarbą. Aptars bendravimo ypatumus savivertės pagrindu. Su sveikata susijusių patirčių analizė leis įsivertinti asmenines situacijas. Keliamų nepatogių su psichoemociškai sveikata susijusių klausimų analizė įtakos gerosios kaitos perspektyvas. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti savo vertės stiprinimui, savivertės didinimui, kryptingo komunikavimo kūrime. Įvertinę socialinių kontaktų svarbą, dalyviai kurs saugius santykius. Bendravimo ypatumų žinių pagrindu atstovaus savo interesus visuomenėje. Išanalizavę, įsivertinę asmenines situacijas, kels nepatogius su psichoemociškai sveikata susijusių klausimus bei kurs gerosios praktikos perspektyvas.
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Asmenybės įvertinimas ir įsivertinimas (kontaktai, bendravimo ypatumai): nepatogūs su sveikata susiję klausimai; – teorinis dėstymas (1 val.).	
Praktinė mokymų dalis	Asmenybės įvertinimas ir įsivertinimas (kontaktai, bendravimo ypatumai): nepatogūs su sveikata susiję klausimai; – praktikumas (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis); • grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomumo praktikoje patikra.	
Potemės tikslas	Mokyti dalyvius asmenybės įvertinimui ir įsivertinimui reikalingų metodų bei gebėti analizuoti nepatogius su sveikata susijusius klausimus.	
Potemės uždaviniai	1. suteikti žinių apie asmenybės įvertinimo ir įsivertinimo metodus 2. išmokyti gebėti analizuoti nepatogius su sveikata susijusius klausimus ir apie tai kalbėti	

3 POTEMĖ. <i>Asmeninės, socialinės kompetencijos, atpažinimo metodai ir būdai.</i> Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindų dalyviams suteikiamos žinios susijusios su asmeninės, socialinės kompetencijos analize, svarba, plėtojimo, ugdymo galimybėmis. 2. Aptariami/analizuojami socialiai nekompetentingų patirčių sietinų su visapuse sveikata atpažinimo metodai ir būdai. (Potemės dėstymui skiriama 2 val.)	Naudojami mokymų metodai parinkti įvertinus ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas. Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	Temos pagrindų mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos Mokymų dalyviai žinos kokios yra asmeninės, socialinės kompetencijos, atliks šių kompetencijų analizę. Įvertins to svarbą, bus supažindinti su šių kompetencijų plėtojimo, ugdymo galimybėmis. Įgys socialiai nekompetentingų patirčių sietinų su visapuse sveikata atpažinimo metodų ir būdų patirties. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti savo asmeninės, socialinės kompetencijos atpažinimui, poreikiui įvertinti. Gebės atlikti savo asmeninės, socialinės kompetencijos analizę. Taikys šių kompetencijų plėtojimo, ugdymo įrankius, analizuodami socialiai nekompetentingas patirtis.
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Asmeninės, socialinės kompetencijos, atpažinimo metodai ir būdai– teorinis dėstymas (1 val.).	
Praktinė mokymų dalis	Asmeninės, socialinės kompetencijos, atpažinimo metodai ir būdai- praktikumas (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis); • grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomumo praktikoje patikra.	

4 POTEMĖ. <i>Stresas - streso atpažinimas, įveika, darbinei veiklai trukdančios patirtys, su darbu ir veikla susiję sprendimai.</i> Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindų dalyviams suteikiamos žinios susijusios su streso atpažinimu, streso aplinkomis, įveika. 2. Dalyviai atlieka darbinės aplinkos, veiklų analizę.	Naudojami mokymų metodai parinkti įvertinus ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas.	Temos pagrindų mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos. Mokymų dalyviai žinos streso mechanizmą, ydingą streso ratą, atpažins streso aplinkas, mokysis jas įveikti. Dalyviai analizuos darbinės aplinkas ir to pagrindu išmoks darbinės veiklos vertinti realiai, atpažindami stresines grėsmes. Vertins stresines, trukdančias darbu patirtis ir to pagrindu išmoks pasitelkti įrankius streso įveikai. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti savo darbe, veiklose, pritaikys streso mechanizmo žinias.
--	---	--

3. Dalyviai vertina stresines, trukdančias darbui patirtis, pasitelkę su darbu ir veikla susijusius tinkamus sprendimus. (Potemės dėstymui skiriama 2 val.)	Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	atpažins ydingą streso ratą. Gebės modeliuoti streso aplinkų įveikos būdus, metodus, priemones. Dalyviai darbinės aplinkas vertins nustatydami poveikį sveikatai, darbinių veiklų svarbą vertins realiai, modeliuos sprendimus atstovaujančius jų interesus.
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Stresas - streso atpažinimas, įveika, darbinei veiklai trukdančios patirtys, su darbu ir veikla susiję sprendimai – teorinis dėstymas (1 val.).	
Praktinė mokymų dalis	Stresas - streso atpažinimas, įveika, darbinei veiklai trukdančios patirtys, su darbu ir veikla susiję sprendimai – praktikumas (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis); • grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomo praktikos patikra.	
Potemės tikslas	<i>Mokinti dalyvius atpažinti stresą, jo įveiką, darbinei veiklai trukdančios patirtis, su darbu ir veikla susijusių sprendimų.</i>	
Potemės uždaviniai	1. Suteikti žinių susijusių su streso atpažinimu, streso aplinkomis, įveika. 2. Atlikti darbinės aplinkos, veiklų analizę. 3. Vertinti stresines, trukdančias darbui patirtis, pasitelkiant su darbu ir veikla susijusius tinkamus sprendimus	
5 POTEMĖ. <i>Personalinės savisveikatinimo ir sveikatai ne(palankios) aplinkos kūrimo galimybės.</i> Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindu dalyviams suteikiamos žinios apie savisveikatinimo personališkumą, sveikatai ne(palankios) aplinkos kūrimo galimybes. 2. Dalyviai atliekama su savo sveikatos užtikrinimu susijusių galimybių analizę, geriausių pasirinkimų analizę, aptaria	Naudojami mokymų metodai parinkti įvertinus ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas. Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	Temos pagrindu mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos. Mokymų dalyviai žinos kaip kurti savisveikatinimą, kaip šis procesas personalizuojamas, kaip atpažinti ir įvardinti sveikatai ne(palankios) aplinkos kūrimo galimybes. Sužinos su sveikatos užtikrinimu susijusių galimybių analizę būdus, detalai nagrinės geriausius pasirinkimus sveikatos užtikrinimui. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti savisveikatinimui saugių patirčių susijusių su sveikata proceso personalizavimui. Atpažinę ir įvardinę sveikatai ne(palankios) aplinkos kūrimo galimybes, modeliuos realius sprendimus. Detalai išnagrinėję geriausius pasirinkimus sveikatos užtikrinimui, pritaikys praktikoje.

pritaikomumą praktikoje. (Potemės dėstymui skiriama 2 val.)		
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Personalinės savisveikatinimo ir sveikatai ne(palankios) aplinkos kūrimo galimybės – teorinis dėstymas (1 val.).	
Praktinė mokymų dalis	Personalinės savisveikatinimo ir sveikatai ne(palankios) aplinkos kūrimo galimybės – praktikumas (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis); • grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomo praktikos patikra.	
Potemės tikslas	<i>Mokyti personalinės savisveikatinimo ir sveikatai ne(palankios) aplinkos kūrimo galimybių.</i>	
Potemės uždaviniai	1. Suteikti žinių apie savisveikatinimo personališkumą, sveikatai ne(palankios) aplinkos kūrimo galimybes. 2. Išmokinti atlikti su savo sveikatos užtikrinimu susijusių galimybių analizę, geriausių pasirinkimų analizę	
6 POTEMĖ. <i>Konfliktinės asmenybės - konfliktai, smurtinės aplinkos, epizodai - atpažinimas, įveikos būdai.</i> Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindu dalyviams suteikiamos žinios susijusios su konfliktinėmis asmenybėmis, konfliktais, jų dinamika. 2. Dalyviai aptaria smurtines aplinkas, smurtinius epizodus; 3. Dalyviams pateikiami metodai ir būdai smurto atpažinimui, visų smurto rūšių analizei; 4. Dalyviams pateikiami smurto įveikos būdai. (Potemės dėstymui skiriama 2 val.)	Naudojami mokymų metodai parinkti įvertinus ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas. Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	Temos pagrindu mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos. Mokymų dalyviai žinos kaip atpažinti konfliktines asmenybes, konfliktus, jų dinamiką. Mokės įvertinti smurtines aplinkas, smurtinius epizodus. Išmoks pasirinkti tinkamus metodus ir būdus smurto atpažinimui, gebės analizuoti visas smurto rūšis, žinos smurto įveikos būdus. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti praktikoje, darbe, veikloje, atpažindami konfliktines asmenybes įtakos santykių eigą. Gebės valdyti konfliktus, jų dinamiką, teigiamai veiks smurtines aplinkas, slopins smurtinius epizodus. Atsirinks tinkamus metodus ir būdus smurto atpažinimui, gebės analizuoti visas smurto rūšis, taikys smurto įveikos būdus.
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Konfliktinės asmenybės - konfliktai, smurtinės aplinkos, epizodai - atpažinimas, įveikos būdai – teorinis dėstymas (1 val.).	

Praktinė mokymų dalis	Konflikcinės asmenybės - konfliktai, smurtinės aplinkos, epizodai – atpažinimas, įveikos būdai – praktikumas (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis); • grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomumo praktikoje patikra.	
Potėmės tikslas	<i>Mokinti, kas yra konflikcinės asmenybės - konfliktai, smurtinės aplinkos, epizodai – atpažinimas, įveikos būdai.</i>	
Potėmės uždaviniai	1. Suteikti žinių susijusių su konflikcinėmis asmenybėmis, konfliktais, jų dinamika. 2. Aptarti smurtines aplinkas, smurtinius epizodus; 3. Pateikti metodus ir būdus smurto atpažinimui, visų smurto rūšių analizei; 4. Pateikti smurto įveikos būdus.	
7 POTĖMĖ. Geriausias psichoemocinės - socialinės veiklos perspektyvos: geriausių savo interesų atstovavimas - savisveikatinimas. Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindu dalyviams suteikiamos žinios susijusios su geriausios psichoemocinės, socialinės veiklos perspektyvų kūrimu. 2. Dalyviai pakviečiami geriausių savo interesų atstovavimui, savisveikatinimo kūrimui, visapūsės sveikatos užtikrinimui per teorines ir veiklos analizes. (Potėmės dėstymui skiriama 2 val.)	Naudojami mokymų metodai parinkti įvairius ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas. Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	Temos pagrindu mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos. Mokymų dalyviai žinos kaip kuriamos geriausios psichoemocinės - socialinės veiklos perspektyvos. Išmoks tinkamo geriausių savo interesų atstovavimo, savisveikatinimo kūrimo, užtikrinimo visapūsės sveikatos garantavimo per tyrimų analizę, praktinių patirčių analizę. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti psichoemocinės - socialinės veiklos organizavimui, aiškių sveikatos perspektyvų kūrimui. Mokės kaip tinkamai atstovauti geriausių savo sveikatos interesus, kaip kurti savisveikatinimą. Žinios užtikrins visapūsę sveikatos garantavimą per praktines patirtis.
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Geriausios psichoemocinės - socialinės veiklos perspektyvos: geriausių savo interesų atstovavimas - savisveikatinimas – teorinis dėstymas (1 val.).	
Praktinė mokymų dalis	Geriausios psichoemocinės - socialinės veiklos perspektyvos: geriausių savo interesų atstovavimas - savisveikatinimas; – praktikumas (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis);	

	• grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomumo praktikoje patikra.	
Potėmės tikslas	<i>Mokinti, kad yra geriausios psichoemocinės - socialinės veiklos perspektyvos</i>	
Potėmės uždaviniai	1. Suteikti žinių susijusių su geriausios psichoemocinės, socialinės veiklos perspektyvų kūrimu. 2. Analizuoti geriausių savo interesų atstovavimui, savisveikatinimo kūrimui, visapūsės sveikatos užtikrinimui per teorines ir veiklos analizes.	
8 POTĖMĖ. Jautrios patirtys - priežastys ir kliūtys: suicidinis, save žalojantis elgesys – savipagalba, profesionali pagalba. Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindu dalyviams suteikiamos žinios susijusios su žmonių jautriomis patirtimis, to priežastimis ir įveikos kliūtimis. 2. Dalyviai aptaria suicidines, save žalojančių žmonių elgsenas. 3. Dalyviai analizuoja savipagalbos, profesionalios pagalbos galimybes. (Potėmės dėstymui skiriama 2 val.)	Naudojami mokymų metodai parinkti įvairius ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas. Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	Temos pagrindu mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos. Mokymų dalyviai žinos kokios yra jautrios žmonių patirtys, kokios yra to priežastys ir įveikos kliūtys. Sužinos suicidinius save žalojančius mechanizmus, jų veikimą, žmonių elgsenas, išmoks vykdyti savipagalbą, išnaudoti profesionalios pagalbos galimybes. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti asmeninių jautrių patirčių įveikai, priežasčių atpažinimui, kliūčių likvidavimui. Išmokė analizuoti suicidinius save žalojančius mechanizmus, taikys praktikoje, įveiks suicidines savižalas, vykdys savipagalbą, išnaudos profesionalios pagalbos galimybes.
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Jautrios patirtys - priežastys ir kliūtys: suicidinis, save žalojantis elgesys – savipagalba, profesionali pagalba – teorinis dėstymas (1 val.).	
Praktinė mokymų dalis	Jautrios patirtys - priežastys ir kliūtys: suicidinis, save žalojantis elgesys – savipagalba, profesionali pagalba; – praktikumas (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis); • grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomumo praktikoje patikra.	
Potėmės tikslas	<i>Mokinti apie jautrių patirčių priežastis ir kliūtis: suicidinis, save žalojantis elgesys – savipagalba, profesionali pagalba.</i>	
Potėmės uždaviniai	1. Suteikti žinių susijusių su žmonių jautriomis patirtimis, to priežastimis ir įveikos kliūtimis. 2. Aptarti suicidines, save žalojančių žmonių elgsenas.	

9 POTEMĖ. <i>Saugios savisveikatinimo patirtys: psichomocinės sveikatos stiprinimas, socialinės gerovės kūrimas.</i> Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindu dalyviams suteikiamos žinios susijusios su saugiu savisveikatinimu; 2. Dalyviai atlieka įvairių sveikatos kūrimo patirčių analizę. 3. Dalyviai analizuoja sveikatos politiką, apžvelgdami psichomocinės sveikatos stiprinimo, socialinės gerovės kūrimo perspektyvas. (Potemės dėstymui skiriama 2 val.)	3. Išanalizuoti savipagalbos, profesionalios pagalbos galimybes. Naudojami mokymų metodai parinkti įvertinus ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas. Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	Temos pagrindu mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos. Mokymų dalyviai žinos saugaus savisveikatinimo metodus, būdus, išmoks atlikti įvairių sveikatos kūrimo patirčių analizę. Mokės analizuoti sveikatos politiką, gaus žinių kaip rūpintis psichomocinė sveikata, kaip įtakoti socialinės gerovės kūrimo perspektyvas. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti saugaus savisveikatinimo praktikoje, metodus, būdus, išmoks pasitelkti priimdami svarbius su sveikata susijusius sprendimus. Gebės atlikti įvairių sveikatos kūrimo patirčių analizę ir pasinaudos savo gerovei užtikrinti. Gebės domėtis sveikatos politika, gautas žinias taikys rūpindamiesi psichomocinė sveikata, įtakodami socialinės gerovės kūrimą.
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Saugios savisveikatinimo patirtys: psichomocinės sveikatos stiprinimas, socialinės gerovės kūrimas – teorinis dėstymas (1 val.).	
Praktinė mokymų dalis	Saugios savisveikatinimo patirtys: psichomocinės sveikatos stiprinimas, socialinės gerovės kūrimas – praktikumas (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis); • grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomumo praktikoje patikra.	
Potemės tikslas	Mokinti saugių savisveikatinimo patirčių: psichomocinės sveikatos stiprinimas, socialinės gerovės kūrimas.	
Potemės uždaviniai	1. Suteikti žinių susijusių su saugiu savisveikatinimu; 2. Suteikti galimybę atlikti įvairių sveikatos kūrimo patirčių analizę. 3. Analizuoti sveikatos politiką, apžvelgiant psichomocinės sveikatos stiprinimo, socialinės gerovės kūrimo perspektyvas.	

10 POTEMĖ. <i>Socialinių, asmeninių kompetencijų ugdymas: priklausomybių prevencija, intervencija, postvencija, ilgalaikių nesaugių patirčių įveikos perspektyvos.</i> Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindu dalyviams suteikiamos žinios susijusios su socialinių, asmeninių kompetencijų ugdymu. 2. Dalyviams pateikiamos žinios priklausomybių prevencijos svarbos, intervencijų galimybės; 3. Dalyviai analizuoja postvencijos įtaką atkryčiui, ilgalaikių nesaugių patirčių įveikos perspektyvas. (Potemės dėstymui skiriama 2 val.)	Naudojami mokymų metodai parinkti įvertinus ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas. Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	Temos pagrindu mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos. Mokymų dalyviai sužinos apie socialinių, asmeninių kompetencijų ugdymo svarbą, galimybes. Gaus žinias susijusias su priklausomybių prevencija, intervencija, postvencijos įtaka atkryčiui, ilgalaikių nesaugių patirčių įveika. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti socialinių, asmeninių kompetencijų kūrimo procese, jų ugdymo užtikrinime, naujų galimybių paieškoje. Gautas žinias susijusias su priklausomybių prevencija, intervencija, postvencijos pritaikys savo ir artimųjų gyvenime, pagalbos organizavimo perspektyvoje. Galės daryti realią įtaką priklausomybių atkryčiui, gebės pasirūpinti ilgalaikių nesaugių patirčių įveika.
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Socialinių, asmeninių kompetencijų ugdymas: priklausomybių prevencija, intervencija, postvencija, ilgalaikių nesaugių patirčių įveikos perspektyvos – teorinis dėstymas (1 val.).	
Praktinė mokymų dalis	Socialinių, asmeninių kompetencijų ugdymas: priklausomybių prevencija, intervencija, postvencija, ilgalaikių nesaugių patirčių įveikos perspektyvos – praktikumas (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis); • grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomumo praktikoje patikra.	
Potemės tikslas	Ugdyti socialinių, asmeninių kompetencijų: priklausomybių prevencija, intervencija, postvencija, ilgalaikių nesaugių patirčių įveikos perspektyvos.	
Potemės uždaviniai	1. Suteikti žinių susijusių su socialinių, asmeninių kompetencijų ugdymu. 2. Suteikti žinių priklausomybių prevencijos svarbos, intervencijų galimybių klausimais. 3. Analizuoti postvencijos įtaką atkryčiui, ilgalaikių nesaugių patirčių įveikos perspektyvas	
11.POTEMĖ <i>Psichomocinio ir socialinio kompetentingumo kūrimo</i>	Naudojami mokymų metodai parinkti įvertinus ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų	Temos pagrindu mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos.

<i>būdai - įvairių praktiku/patirčių analizė.</i> Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindu dalyviams suteikiamos žinios susijusios su psichoemocinio ir socialinio kompetentingumo kūrimu, tam naudojamais būdais. 2. Dalyviai supažindinami su būtinos įvairių praktiku, patirčių analizės metodais, akcentuojant jautrias praktikas ir jų gerąsias išėitis. (Potemės dėstymui skiriama 2 val.)	ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant, skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas. Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	Mokymų dalyviai žinos psichoemocinio ir socialinio kompetentingumo kūrimo sistemą, tam naudojamus pažangius būdus, priemones. Žinos būtinas įvairių praktiku/patirčių analizės, galės akcentuoti jautrias praktikas ir jų gerąsias išėitis, modeliuoti savalaikius sprendimus. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti psichoemocinio ir socialinio kompetentingumo kūrimo praktikoje, gebės taikyti veiklos sistemas, pažangius būdus, priemones. Gebės atlikti būtinas įvairių praktiku/patirčių analizės, akcentuoti jautrias praktikas ir jų gerąsias išėitis, modeliuoti savalaikius sprendimus užtikrindami visokeriopą sveikatą.
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Psichoemocinio ir socialinio kompetentingumo kūrimo būdai - įvairių praktiku/patirčių analizė – teorinis dėstymas (1 val.).	
Praktinė mokymų dalis	Psichoemocinio ir socialinio kompetentingumo kūrimo būdai - įvairių praktiku/patirčių analizė – praktikumas (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis); • grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomumo praktikoje patikra.	
Potemės tikslas	<i>Mokyti dalyvius psichoemocinio ir socialinio kompetentingumo kūrimo būdų - įvairių praktiku/patirčių analizės.</i>	
Potemės uždaviniai	1. Suteikiamos žinių susijusių su psichoemocinio ir socialinio kompetentingumo kūrimu, tam naudojamais būdais. 2. Supažindinti su įvairių praktiku, patirčių analizės metodais, akcentuojant jautrias praktikas ir jų gerąsias išėitis.	
12 POTEMĖ. <i>Psichinės sveikatos rūpesčiai, sutrikimai, psichinės sveikatos vertinimai, susirgimų įveika.</i> Aprašymas (dėstymo eiga) 1. Temos pagrindu dalyviams suteikiamos žinios susijusios su psichinės sveikatos rūpesčiais,	Naudojami mokymų metodai parinkti įvertinus ilgalaikę praktinę mokymų vedimo patirtį bei patrauklų ir nesudėtingą pritaikomumą praktikoje. Suteiks galimybę sudominti kiekvieną tikslinės grupės dalyvį, skatins būti motyvuotu ir leis pasiekti maksimalių rezultatų užtikrinant mokymų tikslo pasiekiamumą. Teorinės mokymų dalies metodai. Pranešimas vizualizuojant, skaidrių demonstravimas audiolizuojant,	Temos pagrindu mokymų dalyvių įgyjamos kompetencijos. Mokymų dalyviai žinos kaip atpažinti psichinės sveikatos rūpesčius, kaip įvertinti galimus sutrikimus, kaip modeliuoti psichinės sveikatos susirgimų įveiką. Išmoks svarbių sveikatos kūrimo proceso žingsnių, išmoks taikyti savisveikatinimo modelius. Išmoks

sutrikimais, psichinės sveikatos vertinimu, susirgimų įveika. 2. Dalyviai atlieka simuliacijas susijusias su sveikatos kūrimo procesu, savisveikatinimo modelių taikymu, pagalbos galimybėmis susirgus, ilgalaikę savo sveikatos užtikrinimo perspektyva. (Potemės dėstymui skiriama 2 val.)	skaitant ir akcentuojant esmines teorines žinias, bendrai aptariant teorijos suprantamumą, pritaikomumą praktikoje, klausimų – atsakymų principas. Praktinės mokymų dalies metodai. Darbas grupėje, mažose dialogo grupėse, mokymasis teminės diskusijos principu, atvejų aptarimas, nepatogių klausimų analizė per refleksiją, simuliacijos, praktinių užduočių analizė.	išnaudoti visas pagalbos galimybes susirgus, sugebės kurti ilgalaikes sveikatos užtikrinimo perspektyvas. Mokymų dalyviai įgytas žinias gebės taikyti praktikoje atpažindami psichinės sveikatos rūpesčius, įvertindami sutrikimus, modeliuodami psichinės sveikatos susirgimų įveiką. Gebės valdyti sveikatos kūrimo proceso žingsnius, taikys savisveikatinimo modelius. Praktikoje išnaudos visas pagalbos galimybes susirgus, kurs ilgalaikes sveikatos užtikrinimo perspektyvas.
Mokymų priemonės	Projektorius, kompiuteris, A 4 formato lapai, rašikliai, metodinė medžiaga.	
Teorinė mokymų dalis	Psichinės sveikatos rūpesčiai, sutrikimai, psichinės sveikatos vertinimai, susirgimų įveika– teorinis dėstymas (1 val.).	
Praktinė mokymų dalis	Psichinės sveikatos rūpesčiai, sutrikimai, psichinės sveikatos vertinimai, susirgimų įveika – praktikumas (1 val.).	
Pasiektų rezultatų matavimas	• įsisavintos medžiagos patikra – lektoriaus klausimų atsakymų metodas; • diskusija, dalinimasis nuomonėmis pagal pateiktą klausimą, refleksija (individualus klausytojo indėlis); • grupinio darbo aptarimui – grupės narių klausimų/atsakymų metodo taikymas; • atvejų aptarimui – pritaikomumo praktikoje patikra.	
Potemės tikslas	<i>Mokyti dalyvius apie psichinės sveikatos rūpesčius, sutrikimus, psichinės sveikatos vertinimus ir susirgimų įveiką.</i>	
Potemės uždaviniai	1. Suteikti žinių susijusių su psichinės sveikatos rūpesčiais, sutrikimais, psichinės sveikatos vertinimu, susirgimų įveika. 2. Išmokinti modelių, susijusių su sveikatos kūrimo procesu, savisveikatinimo, taikymu praktikoje	